

სს „ტერაბანკი“

2018 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „ტერაბანკის“ აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ტერაბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებებისა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, და მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებით ასპექტში, სამართლიანად ასახავს „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ები) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის და სხვა ჩვენი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან შესაბამის, საქართველოში არსებულ, ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში. ჩვენ დავაკმაყოფილეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობები ამ მოთხოვნების და IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „ხელმძღვანელობის ანგარიშზე“, რომელიც არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და აუდიტორთა დასკვნას. „ხელმძღვანელობის ანგარიში“ ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს ჩვენთვის წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშს“ და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ მტკიცებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვას მას შემდეგ, რაც ის ხელმისაწვდომი გახდება და, და განსაზღვრას, შეესაბამება თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით ხელმძღვანელობის ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით:

- შეესაბამება თუ არა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიანად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს „ჯგუფის“ საქმიანობის უწყვეტობის უნარი, საჭიროებისამებრ გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის აღნიშნული პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს „ჯგუფის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს ოპერაციები, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობებს ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ას-ს შესაბამისი აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას;
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „ჯგუფის“ შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატად;

ლარი '000	შენიშვნები	2018	2017*
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	68,917	88,803
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		114,432	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	667,330	559,942
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7	56,810	53,333
ძირითადი საშუალებები	9	18,460	18,742
გუდვილი	10	20,374	20,374
სხვა არამატერიალური აქტივები		2,741	2,788
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	8	12,796	13,865
სხვა აქტივები		5,065	4,353
სულ აქტივები		966,925	838,751
ვალდებულებები			
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	12	71,805	65,214
დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	15	225	16,952
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	16	683,266	579,626
მიმდინარე მოგების საგადასახადო ვალდებულება		1,570	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	11	1,723	276
სხვა ვალდებულებები	17	14,466	14,557
სუბორდინირებული სესხები	13	46,115	31,706
სულ ვალდებულებები		819,170	708,331
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	18	121,372	121,372
გაუნაწილებელი მოგება		26,383	9,048
სულ საკუთარი კაპიტალი		147,755	130,420
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		966,925	838,751

* „ჯგუფმა“ თავდაპირველად გამოიყენა ფასს 9 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად ბანკმა შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენა, შესადარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (ს)).

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია 2019 წლის 5 ივნისს ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

 თეა ლორთქიფანიძე
 გენერალური დირექტორი

 სოფიო ჯულელი
 ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-63 გვერდებზე.

ლარი '000	შენიშვნები	2018	2017*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	19	77,176	63,080
საპროცენტო ხარჯი	19	(35,049)	(29,479)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		42,127	33,601
სავალო ფინანსური აქტივების და სასესხო ვალდებულებების გაუფასურების ზარალი (ნეტო)	8	(5,928)	(4,461)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	20	4,717	3,371
წმინდა შემოსულობა უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან		6,713	6,935
წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა ვალუტის კურსთაშორისი სხვაობიდან		696	(931)
სხვა შემოსავალი		1,628	2,420
საოპერაციო შემოსავალი		49,953	40,935
სახელფასო ხარჯები		(14,637)	(12,763)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(3,141)	(4,641)
სხვა ანარიცხები		94	(1,930)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	21	(9,081)	(9,718)
მოგება დაბეგრამდე		23,188	11,883
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	11	(3,018)	39
მოგება და სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		20,170	11,922

* „ჯგუფმა“ თავდაპირველად გამოიყენა ფასს 9 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად ბანკმა შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენა, შესაძარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (ს)).

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-63 გვერდებზე.

'000 ლარი	გაუნაწილებელი მოგება/		
	სააქციო კაპიტალი	(აკუმულირებული ზარალი)	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	121,372	(2,874)	118,498
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	11,922	11,922
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	121,372	9,048	130,420
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს*	121,372	9,048	130,420
ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი, გადასახადების დარიცხვის შემდეგ (იხ. შენიშვნა 5)	-	(2,835)	(2,835)
განახლებული ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	121,372	6,213	127,585
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	20,170	20,170
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	121,372	26,383	147,755

* „ჯგუფმა“ თავდაპირველად გამოიყენა ფასს 9 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად ბანკმა შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენა, შესადარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (ს)).

კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-63 გვერდებზე.

ლარი '000	შენიშვნები	2018	2017*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი		78,336	61,466
გადახდილი პროცენტი		(34,363)	(29,986)
მიღებული საკომისიო თანხები		8,435	7,928
გადახდილი საკომისიო თანხები		(3,641)	(4,051)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		6,713	6,935
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		1,628	2,420
გადახდილი პერსონალის ხარჯები		(14,776)	(10,674)
სხვა გადახდილი საოპერაციო ხარჯები		(9,678)	(8,982)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე ცვლილებები:		32,654	25,056
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(34,809)	(4,228)
კლიენტებზე გაცემულ სესხები		(104,191)	(130,379)
სხვა აქტივები და დასაკუთრებულ უზრუნველყოფა		1,310	5,389
დეპოზიტები და ბანკში არსებული ნაშთები		(16,579)	16,834
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან		89,624	60,276
სხვა ვალდებულებები		510	(2,494)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა საოპერაციო ფულადი სახსრები		(31,481)	(29,546)
საინვესტიციო საქმიანობიდან გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(37,099)	(30,076)
შემოსავალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		33,381	5,752
ძირითადი საშუალებები შეძენა		(1,567)	(2,950)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		3	-
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,248)	(956)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(6,530)	(28,230)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან			
ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხები		15,837	59,467
ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხების დაფარვა		(10,920)	(6,358)
სუბორდინირებული სესხების დაფარვა		(1,318)	(1,271)
შემოსულობა სუბორდინირებული სესხებიდან		14,137	-
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობებიდან		17,736	51,838
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		389	3,186
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(19,886)	(2,752)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	5	88,803	91,555
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	5	68,917	88,803

* „ჯგუფმა“ თავდაპირველად გამოიყენა ფასს 9 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად ბანკმა შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენა, შესაძარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (ს)).

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-63 გვერდებზე.

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(ა) საქართველოს ბიზნეს გარემო

„ჯგუფი“ საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად, მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „ჯგუფის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(ბ) ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს „ტერაბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებას. „ბანკი“ დაარსდა საქართველოში, როგორც სააქციო საზოგადოება 2007 წლის 30 დეკემბერს იურიდიული სახელწოდებით „სს კორ სტანდარტ ბანკი“. 2016 წლის 23 მაისს „ბანკმა“ შეიცვალა იურიდიული სახელწოდება სს „ტერაბანკად“. კომპანიის რეგისტრაციის ნომერია: 204546045.

„ბანკის“ ძირითადი საქმიანობა მოიცავს დეპოზიტების მიღებას, სამომხმარებლო ანგარიშების მართვას, საკრედიტო ოპერაციებს, გარანტიების გაცემას, ფულადი სახსრებისა და საანგარიშსწორებო ოპერაციებს და ფასიან ქაღალდებსა და უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს. „ბანკის“ საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ). „ბანკი“ ფლობს 2008 წლის 25 იანვარს სებ-ის მიერ გაცემულ გენერალურ საბანკო ლიცენზიას.

„ბანკის“ რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ქ. წამებულის გამზირი №3, თბილისი 0103, საქართველო. „ბანკს“ აქვს 26 ფილიალი, სერვის ცენტრი და სერვის დესქი, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ყველა მთავარ ქალაქში.

„ბანკს“ ჰყავს ერთი შვილობილი კომპანია - შპს „სტანდარტ დაზღვევა“, რომელსაც არ განუხორციელებია ოპერაციები 2018 და 2017 წლებში.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკის“ სააქციო სტრუქტურა შემდეგნაირად გამოიყურება:

მესაკუთრეები	საკუთრების პროცენტი, %
შეიხი ნაჰაიან მახარაქ ალ ნაჰაიანი	45%
შეიხი ჰამდან ბინ ზაედ ალ ნაჰაიანი	20%
შეიხი მოჰამად ბუტი ალ ჰამედი	15%
შეიხი მანსურ ბინ სულთან ალ ნაჰაიანი	15%
შპს „ინვესტმენტ ტრედიინგ გრუპ“	5%
	100%

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან დეტალურად არის აღწერილი 26-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძვლები

(ა) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ეს არის „ჯგუფის“ პირველი ფინანსური ანგარიშგება, სადაც გამოყენებულ იქნა ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები და ფასს 15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკაში იხილეთ შენიშვნა 2(ე)-ში.

(ბ) შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

(გ) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი (GEL), რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ვალუტას. ის ასახავს ძირითადი მოვლენებისა და ვითარებების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს.

ლარი ასევე წარმოადგენს წარსადგენ ვალუტას წინამდებარე კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის.

ლარში წარმოდგენილი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე.

(დ) შეფასებების და დაშვებების გამოყენება

ფას-ებთან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

შეფასებები

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია იმ შეფასებებზე, რომლებიც გაკეთდა ფინანსური აღრიცხვის გამოყენებისას და რასაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ოდენობებზე:

- მხოლოდ 2018 წლისათვის
 - ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია: ბიზნეს მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც განიხილება აქტივი და რამდენად წარმოადგენს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს (იხ. შენიშვნა 3(ე)(i)).
 - კრიტერიუმის შემუშავება, რომელიც განსაზღვრავს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი პირველადი აღიარების შემდგომ, იმ მეთოდოლოგიის დადგენა, რომლითაც ხდება სამომავლო ინფორმაციის გათვალისწინება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად და ამისთვის შესაბამისი მოდელების შერჩევა და დამტკიცება (იხ. შენიშვნა 4).
- 2018 და 2017 წლებისთვის
 - მომხმარებელზე გაცემული სესხები: გაუფასურების რეზერვის შეფასება (იხ. შენიშვნა 3(ე)(iv));
 - გუდვილის გაუფასურება (შენიშვნა 10);

შეფასებების და დაშვებების განუსაზღვრელობა

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია შეფასებების და დაშვებების განუსაზღვრელობაზე, რამაც გაზარდა 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელში მატერიალური ცვლილებების განხორციელების ალბათობა:

- მხოლოდ 2018 წლისათვის
 - ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის მონაცემების განსაზღვრა, მათ შორის სამომავლო ინფორმაციის ჩართვა (შენიშვნა 4).
- 2018 და 2017 წლებისთვის
 - მომხმარებელზე გაცემული სესხები: გაუფასურების რეზერვის შეფასება (შენიშვნა 3(ე)(iv))
 - გუდვილის გაუფასურება (შენიშვნა 10)

(ე) ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში და წარდგენა

„ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 9 და ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა.

რიგი ახალი სტანდარტები ასევე ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ აქვთ არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

„ჯგუფის“ მიერ ფასს 9-ის დანერგვისას შერჩეული გადასვლის მეთოდებიდან გამომდინარე, შესადარისი ინფორმაცია მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებში არ არის გადაანგარიშებული ახალი სტანდარტების მოთხოვნების ასახვის მიზნით.

ფასს 15-ს გამოყენებას არ ჰქონია ზეგავლენა ბანკის მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ საკომისიო შემოსავლის დროულაზაზე და ოდენობაზე და დაკავშირებულ ჯგუფის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე. შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაციაზე გავლენა შეზღუდულია ახალი ახსნა-განმარტებითი მოთხოვნებით.

მოცემული სტანდარტების თავდაპირველი დანერგვის ეფექტი ძირითადად აისახება შემდეგზე:

- ფინანსურ აქტივებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ზრდა (იხ. შენიშვნა 5);
- ფასს 9-თან დაკავშირებული დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები (იხ. შენიშვნა 4 და 5).
- ფასს 15-თან დაკავშირებული დამატებითი შენიშვნები (იხ. შენიშვნა 20).

(ი) ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 აწესებს ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების, და ზოგიერთი არა-ფინანსური აქტივების შესყიდვა/გაყიდვის ხელშეკრულებების, აღიარების და შეფასების მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ანაცვლებს ბასს 39-ს *ფინანსური ინსტრუმენტები აღიარება და შეფასება*. ფასს 9-ს მოთხოვნები არსებითად განსხვავდება ბასს 39-ს მოთხოვნებისაგან. ახალ სტანდარტს შემოაქვს ძირეული ცვლილებები ფინანსური აქტივების აღრიცხვაში და გარკვეული ასპექტებით ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვაში.

ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად, „ჯგუფმა“ შესაბამისი კორექტირებები შეიტანა ბასს 1-ში *ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა*. ეს კორექტირება მოითხოვს, რომ ეფექტური პროცენტის მეთოდით შეფასებული საპროცენტო შემოსავალი მოგება ან ზარალის უწყისში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახული იყოს ცალკე კატეგორიად. ადრე „ჯგუფის“ მიდგომა იყო ამ ოდენობის კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში ასახვა.

დამატებით, „ჯგუფი“ იყენებს შესაბამის კორექტირებებს ფასს 7 *ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები*-ზე, რომლებიც გამოიყენება 2018 წლის განმარტებით შენიშვნებში, მაგრამ არ იყო გამოყენებული შესადარისი ინფორმაციაზე.

ფასს 9-ს დანერგვიდან წარმოშობილი მთავარი ცვლილებები „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკებში შეჯამებულია ქვემოთ.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია

ფასს 9 მოიცავს სამ ძირითად კლასიფიკაციის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისათვის: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული (FVOCI) და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული (FVTPL). ფასს 9-ს მიხედვით ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ძირითადად დაფუძნებულია იმ ბიზნეს მოდელზე რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივის სამართავად და მის სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე. ფასს 9 აუქმებს ბასს 39 -ს დროს გამოყენებულ კატეგორიებს როგორცაა ხანდაზმულობის ვადის მიხედვით, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად არსებული. ფასს 9-ს მიხედვით, ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, სტანდარტის მიზნებისთვის არ განცალკევდება. ნაცვლად ამისა, კლასიფიკაციის მიზნებისათვის ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი როგორც ერთი მთლიანობა. ახსნა-განმარტება თუ როგორ აკლასიფიცირებს ბანკი ფინანსურ აქტივებს ფასს 9-ს მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 3(ე)(ი).

ფასს 9 ძირითადად იწარჩუნებს ბასს 39-ში არსებულ მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. თუმცა, თუ ბასს 39-ის გამოყენებისას სამართლიანი ღირებულებით

განსასაზღვრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ყველა ცვლილება აღიარებული იყო მოგებაში ან ზარალში, ფასს 9-ს მიხედვით სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ვალდებულების საკრედიტო რისკზე მიკუთვნებადი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში; და
- სამართლიანი ღირებულების ცვლილების დარჩენილი ოდენობა ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

ახსნა-განმარტება თუ როგორ აკლასიფიცირებს „ჯგუფი“ ფინანსურ ვალდებულებებს ფასს 9-ს მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 3(ე)(i)-ში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9 ანაცვლებს ბასს 39-ის „გაწეული ზარალი“-ს მოდელს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ (მსზ)-ს მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ასევე ვრცელდება კონკრეტულ სასესხო ვალდებულებებზე და ფინანსური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებზე, მაგრამ არა კაპიტალის ინვესტიციებზე.

ფასს 9-ს მიხედვით, საკრედიტო ზარალი აღიარდება უფრო ადრე ვიდრე ბასს 39-ის გამოყენებისას. ახსნა-განმარტებისთვის თუ როგორ იყენებს ბანკი ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნებს იხ. შენიშვნა 3(ე)(iv).

გადასვლა

ფასს 9-ის დანერგვისგან გამოწვეული ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში ასახული იყო ჯეროვნად, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- შესადარისი პერიოდები არ არის გადაანგარიშებული. ფასს 9-ს დანერგვის შედეგად წარმოშობილი ცვლილებები ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში აღიარებულია გაუნაწილებელ მოგებასა და რეზერვებში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შესაბამისად, 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილი ინფორმაცია არ ასახავს ფასს 9-ის მოთხოვნებს და მათსადამე არ არის შედარებადი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილ ინფორმაციაზე ფასს 9-ს მიხედვით.

ბანკმა გამოიყენა შესადარისი პერიოდების გადაანგარიშებისგან გათავისუფლება, მაგრამ გავითვალისწინოთ რა, რომ ბასს 1-თან მიმართებაში ფასს 9-ის მიერ გაკეთებულმა კორექტირებებმა შემოიტანა „საპროცენტო შემოსავალი დაანგარიშებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით“-ის მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში ცალკე ერთეულად ასახვის მოთხოვნა.

- შემდგომი შეფასება გაკეთებულია პირველადი გამოყენებისას არსებული ფაქტებისა და გარემოებების გათვალისწინებით.
 - იმ ბიზნეს მოდელის დადგენა რომლის ფარგლებშიც განიხილება ფინანსური აქტივი.
- თუ ვალის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, მაშინ “ჯგუფი“ ვარაუდობს რომ აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა არსებითად მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ფასს 9-ის დანერგვისგან გამოწვეულ ცვლილებებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 5.

(ii) ფასს 15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. მან ჩაანაცვლა ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და ამასთან დაკავშირებული ახსნა-განმარტებები.

„ჯგუფმა“ დაიწყო ფასს 15-ის გამოყენება კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით (პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გარეშე), მოცემული სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა აღიარდება 2018 წლის 1 იანვარს. ფასს 15-ის გამოყენებას არ ჰქონია ზეგავლენა „ჯგუფის“ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ საკომისიო შემოსავლის დროულაბაზე და ოდენობაზე და გადასვლას არ ჰქონია გავლენა ბანკის კაპიტალზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ფასს 15-ის დანერგვის ეფექტი ლიმიტირებულია ახალი განმარტებების შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 20).

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

გარდა შენიშვნა 2(ე)-ში წარდგენილი ცვლილებებისა, ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენება „ჯგუფის“ მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდში.

ა) კონსოლიდირების საფუძველი

i) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ „ჯგუფის“ მიერ კონტროლირებულ ინვესტირების ობიექტებს. „ჯგუფი“ აკონტროლებს ინვესტირების ობიექტს, თუ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ცვალებადი შემოსავალი საინვესტიციო ობიექტში მონაწილეობის შედეგად და შეუძლია ზეგავლენა მოახდინოს ასეთ შემოსავალზე საინვესტიციო ობიექტთან მიმართებაში არსებული უფლებამოსილების გამო. კერძოდ, „ჯგუფი“ ახდენს მის მიერ ფაქტობრივად კონტროლირებული ინვესტირების ობიექტების კონსოლიდირებას, მათ შორის ისეთ ვითარებებში, როდესაც გირავნობის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი უფლებები საკრედიტო ოპერაციაზე ხდება მნიშვნელოვანი. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შედის ამგვარი კონტროლის დაწყების დღიდან კონტროლის შეწყვეტის თარიღამდე.

ii) კონსოლიდაციისას ელიმინირებული ოპერაციები

„ჯგუფი“ შიდა ნაშთები და ოპერაციები და ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსულობები, რომელიც წარმოიშება „ჯგუფის“ შიდა ოპერაციებიდან, ელიმინირდება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

ბ) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაცია

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები კონვერტირდება ქართულ ლარში ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები საანგარიშგებო დღეს კონვერტირდება ლარში ამ დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი არის სხვაობა პერიოდის დასაწყისში სამუშაო ვალუტაში განსაზღვრულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც დაკორექტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდების გათვალისწინებით) და პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით კონვერტირებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით კონვერტირდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღისთვის დადგენილი გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში, შეფასებული ისტორიული ფასის საფუძველზე, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციით გამოწვეული საკურსო სხვაობები აისახება მოგებაში ან ზარალში.

გ) პროცენტი

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ მოხმარების ვადაზე:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე;
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა, „ჯგუფი“ ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილ ან შექმნილ კრედიტით გაუფასურებულ ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქულებს რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს ზრდად ხარჯებს რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზირებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზირებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული ძირითადი გადასახდელი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერი სხვაობის თავდაპირველი ღირებულებასა და დაფარვის დროინდელ ღირებულებას შორის, და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით (ან გაუფასურების რეზერვით 2018 წლის 1 იანვრამდე).

„ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით არის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულება ნებისმიერ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის დაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გადაიხედება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ხელახლა შეფასების საფუძველზე, რაც საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებების ასახვას ისახავს მიზნად. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ასევე გადაიხედება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის სამართლიანი ღირებულების დასადგენად იმ პერიოდში, როცა ჰეჯირების აღრიცხვის ამორტიზაცია იწყება.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა კრედიტით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი არ არის კრედიტით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო კრედიტით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის აღდგენისა.

ინფორმაციისთვის, როდის არის ფინანსური აქტივები გაუფასურებული კრედიტით, იხ. შენიშვნა 3 (ე)(iv).

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ პროცენტს ფინანსურ აქტივებზე.

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ პროცენტს ფინანსურ ვალდებულებებზე.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იყო განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებდა მოსალოდნელ მომავალ ფულად გადახდებს და ჩეკებს, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის მიხედვით (ან, სადაც მიზანშეწონილია, უფრო ნაკლები ვადით), ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დათვლისას, „ჯგუფი“ ვარაუდობდა მომავალ ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა მომავალი საკრედიტო ზარალისა.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქულებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს ზრდად ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შექმნას ან გამოშვებას.

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ პროცენტს ფინანსურ აქტივებზე.

დ) საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და შედის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში (იხ. შენიშვნა 3 (გ)).

თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ შესაძლებელი იქნება სასესხო ვალდებულების ნაწილ-ნაწილ გადახდა, მაშინ დაკავშირებული სასესხო ვალდებულების საკომისიო აღიარებულია წრფივი მეთოდის მიხედვით ვალდებულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს „ჯგუფის“ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15. ამ შემთხვევაში „ჯგუფი“ ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაეყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ს მიეკუთვნება და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე.

ე) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

i. კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები – 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივი შეფასდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ პირობას და არ აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითად თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

სავალო ინსტრუმენტი უნდა შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია და ის არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელის პირობებში, რომლის მიზანია როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ასევე ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

სავალო ინსტრუმენტის შემთხვევაში, რომელიც სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ფასდება, მოგება ან ზარალი პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში აისახება, გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევებისა, როდესაც მოგებაში ან ზარალში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მსგავსად აისახება:

- საპროცენტო შემოსავლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დათვლისას;
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ცვლილებების დაანგარიშებისას;
- სავალუტო კურსის ცვლილებით მიღებული შემოსულობის და ზარალის ასახვისას.

როდესაც სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება, ადრე სხვა სულ შემოსავალში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი რეკლასიფიცირდება კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, „ჯგუფს“ შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღირიცხვის მოთხოვნებს, თუ ეს მნიშვნელოვნად დასწევს ან გაანულებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშობება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

„ჯგუფი“ აფასებს ბიზნეს მოდელის დასახულ ამოცანებს, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული ამოცანები და პოლიტიკები და ამგვარი პოლიტიკების მოქმედება პრაქტიკაში, მათ შორის არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადის ვალდებულებების ვადასთან თანხვედრაზე, რაც მოიცავს ამგვარი აქტივების დაფინანსებას ან ფულადი ნაკადების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს-მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და რამდენად იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება. ის წარმოადგენს „ჯგუფის“ შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით „ჯგუფის“ მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

სავაჭროდ ხელმისაწვდომი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზეზი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს

ამ შეფასების მიზნით, „ძირითადი თანხა“ განისაზღვრება, როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განისაზღვრება როგორც გასამრჯელო, რაც უკავშირდება ფულის ღირებულებას დროში, კონკრეტული დროის განმავლობაში გადაუხდელი ძირითადი თანხის საკრედიტო რისკს და სხვა ძირითად საკრედიტო რისკებს და ხარჯებს (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები), ასევე მოგების მარჟას.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხებისა და პროცენტის გადახდებს, „ჯგუფი“ გაითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე გულისხმობს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ვადები ან თანხა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. შეფასების განხორციელებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების თანხას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარ დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ „ჯგუფის“ უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან - მაგ. აქტივების განთავსების რეგრესი;
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან ფულის ღირებულება დროში გადახდებს - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

აქტივის წინასწარ დაფარვის ელემენტი, შეესაბამება ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის კრიტერიუმებს, თუ წინასწარ დაფარვის თანხა არსებითად წარმოადგენს დაუფარავი ძირითადი თანხისა და ამ ძირითადი თანხასთან დაკავშირებულ პროცენტს, რომლებიც შესაძლოა ასევე მოიცავდნენ ხელშეკრულების ვადაზე აღრე შეწყვეტის გონივრულ კომპენსაციას.

რეკლასიფიკაცია

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

„ჯგუფი“ აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ აქტივებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთში:

- სესხები და მოთხოვნები;
- ვადამდე ფლობილი.

ფინანსური ვადებულებები

„ჯგუფი“ აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ ვალდებულებებს, გამოყენებული სესხის გაცემის ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ისევე როგორც აღრიცხავს - ამორტიზირებული ღირებულებით.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ვალდებულებები არ რეკლასიფიცირდება პირველადი აღიარების შემდგომ.

ii. აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„ჯგუფი“- წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც „ჯგუფი“ არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და „ჯგუფი“ არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და მიღებულ ჯამურ ოდენობას შორის (i) (ნებისმიერი მიღებული ახალ აქტივს გამოკლებული ახალი დაკისრებული ვალდებულების ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური მოგება ან ზარალი რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში - აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს ვადა გასდის, უქმდება ან თავისუფლდება.

iii. ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური აქტივები

თუ იცვლება პირობები ფინანსურ აქტივებზე, „ჯგუფი“ აფასებს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი სხვაობაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები. ნებისმიერი საკომისიო მიღებული კორექტირების ფარგლებში აღირიცხება შემდეგნაირად:

- ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების დადგენისას გამოყენებული საკომისიოები და შესაბამისი გარიგების ხარჯების ჩათვლიდან მიღებული საკომისიოები ჩათვლილია აქტივის თავდაპირველ აღრიცხვაში; და
- სხვა საკომისიოები ჩათვლილია მოგებაში ან ზარალში როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული მოგება ან ზარალი.

ფულადი ნაკადების ცვლილება, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან, არ განიხილება, როგორც ცვლილება იმ შემთხვევაში, თუ გამოწვეულია არსებული სახელშეკრულებო პირობებით, მაგ. „ჯგუფის“ მიერ ინიცირებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებების შემთხვევაში რაც დამოკიდებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განაკვეთის ცვლილებით, როცა სესხის ხელშეკრულება „ჯგუფს“ ასეთ უფლებამოსილებას ანიჭებს. ბანკი ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. „ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

„ჯგუფი“ მიიჩნევს, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში.

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო, მაშინ კორექტირების მიზანი, როგორც წესი, არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად სხვა პირობებზე. თუ „ჯგუფი“ ფინანსური აქტივის ისეთ კორექტირებას გეგმავს, რაც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის რაღაც ნაწილის ჩამოწერა მანამ სანამ კორექტირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს რაოდენობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები როგორც წესი ასეთ შემთხვევებში არ არის დამაკმაყოფილებელი. „ჯგუფი“ შემდგომ ახორციელებს კორექტირების არსებობითობის ხარისხობრივ შეფასებას.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივის კორექტირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ „ჯგუფი“ პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას როგორც მოგების ან ზარალის ცვლილებას მოგებაში ან ზარალში. ცვლილებების განხორციელების დროს მიმდინარე საბაზრო გარემოებების გათვალისწინების მიზნით, ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისთვის შეიცვალა თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც მოგების ან ზარალის ცვლილების დასათვლელად იქნა გამოყენებული. კორექტირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს კორექტირება გამოწვეულია მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო (იხ. შენიშვნა 3(ე)(iv), მაშინ მოგება ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში ის წარმოდგენილია როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3 (გ)).

ფიქსირებულგანაკვეთიან სესხებზე, როდესაც მსესხებელს საშუალება ეძლევა მნიშვნელოვანი ჯარიმის გადახდის გარეშე წინასწარ დაფაროს სესხი, „ჯგუფი“ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას მიმდინარე საბაზრო განაკვეთს უსადაგებს, ცვლადგანაკვეთიანი ფინანსური ინსტრუმენტების მსგავსად. რაც იმას ნიშნავს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სამომავლო პერიოდებში იცვლება.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილ ფინანსურ ვალდებულებასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი, შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება, აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვაობა განულებულ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს არაფინანსური აქტივების გადაცემას, თუ ასეთს აქვს ადგილი, და ვალდებულებების აღებას, ახალი კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

„ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. „ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების კორექტირება არ მიიჩნევა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული ცვლილებიდან მიღებული მოგების ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია ცვლილების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები შეიცვალა, მაშინ ჯგუფმა შეაფასა არსებითად შეიცვალა თუ არა კორექტირებული აქტივიდან მიღებული ფულადი სახსრები. თუ ფულადი სახსრები არსებითად განსხვავდებოდა, მაშინ სახელმწივრულებო უფლებები საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე მიჩნეული იყო ვადაგასულად.

ამ შემთხვევაში, საწყის ფინანსურ აქტივს შეუწყდა აღიარება (იხ. შენიშვნა 3(ე)(ii)) და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდა სამართლიანი ღირებულებით.

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო შეიცვალა და აქტივის აღიარება არ იქნა შეწყვეტილი, მაშინ აქტივის გაუფასურება აღრიცხულ იქნა ცვლილებამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (იხ. შენიშვნა 3(ე)(iv)).

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფმა“ შეწყვიტა ფინანსური ვალდებულების აღიარება მაშინ როდესაც შეიცვალა მისი პირობები და არსებითად განსხვავდებოდა შეცვლილი ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი სახსრები. ამ შემთხვევაში ახალი ფინანსური ვალდებულება შეცვლილი პირობებით აღიარებულ იქნა სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა განულებული ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ოდენობას შორის აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ოდენობაში შედის გადაცემული არაფინანსური აქტივები, ასეთების არსებობის შემთხვევაში და შესაბამისი ვალდებულებები, მათ შორის ახალი, მიდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ იქნა მიჩნეული როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარებულ იქნა როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოანგარიშებით.

iv. გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

„ჯგუფი“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;
- გამოშვებულ სასესხო ვალდებულებებს და გაცემულ ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებს.

„ჯგუფი“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღიარდება 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო ფასიანი ქაღალდები რომელსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზარდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (იხ. შენიშვნა 4).

„ჯგუფი“ მიიჩნევს რომ სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი. თუ სავალო ფასიან ქაღალდს ჰქონდა დაბალი რისკი ფასს 9-ის მიხედვით თავდაპირველი აღრიცხვის დროს, მაშინ ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ეს რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდებოდა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1-ლი დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები რომლებზეც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნადაა გაზრდილი, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტები არ არის გაუფასურებული კრედიტით) და „მე-3 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ ფინანსური ინსტრუმენტები არის კრედიტით გაუფასურებული).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის აღბათობით შეწონილ შეფასებას და ის ფასდება შემდეგი სახით:

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს საანგარიშგებო თარიღისთვის:* აუნაზღაურებელი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულება - ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“;
- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს ანგარიშგების თარიღისთვის:* სხვაობა მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებასა და მთლიან საბალანსო ღირებულებას შორის;
- *გამოუყენებელი სესხის გაცემის ვალდებულებები:* „ჯგუფის“ მიერ მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა (ვალდებულების მოთხოვნის შემთხვევაში) და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“.
- *ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებები:* გარანტიის მფლობელის ანაზღაურებისთვის განსახორციელებელი მოსალოდნელი გადახდების მიმდინარე ღირებულება, ნებისმიერი თანხის გამოკლებით, რომლის აღდგენასაც მოელის „ჯგუფი“.

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3(ე)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ანგარიშდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურირაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ჩათვლილია მიმდინარე აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გაანგარიშებაში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურირაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა ჩათვლილია მიმდინარე ფინანსური აქტივისგან მიღებულ ფულად დანაკლისში, რომელიც დისკონტირებულია მოსალოდნელი აღიარების შეწყვეტის თარიღიდან ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში ბანკი აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები) გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულებანი, რომ ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულა კრედიტით“ ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- გაკოტრების და/ან იურიდიული პროცესები, რამაც შეიძლება ხელი შეუშალოს კომპანიას ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაში;
- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (თუ იურიდიული ერთეულია);
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო პირობებშიცვლილი სესხი ითვლება „კრედიტით გაუფასურებულად“, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მიღების რისკი მნიშვნელოვნადაა შემცირებული და არ არის გაუფასურების სხვა ნიშნები.

გადაწყვეტილების მიღებისას, როცა უნდა განისაზღვროს არის თუ არა სუვერენული სესხი გაუფასურებული, ბანკი ითვალისწინებს შემდგომ ფაქტორებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შემდეგნაირად:

- *ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით: როგორც გამოქვითვა აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.*
- *როცა ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს როგორც გაცემულ სესხებს, ასევე გამოუყენებელ სესხის გაცემის ვალდებულებას და „ჯგუფს“ არ შეუძლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იდენტიფიცირება აღნიშნულ კომპონენტებზე ცალ-ცალკე: „ჯგუფი“ ქმნის საერთო ზარალის რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ეს საერთო ოდენობა აკლდება გაცემული ოდენობის მთლიან საბალანსო ღირებულებას; ნებისმიერი ზარალის რეზერვის ნამეტი გაცემული ოდენობის მთლიან ღირებულებასთან შედარებით წარმოდგენილია ანარიცხის სახით.*

ჩამოწერა

სესხები და ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც ჯგუფი ვარაუდობს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივი ან შემოსავლის წყარო, რითაც იგი უზრუნველყოფს ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერის საგანი. აღნიშნული შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალური აქტივების დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შედის „ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების ზარალში“ მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას „ჯგუფის“ მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს „ჯგუფი“ აფასებს, არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივები ან აქტივების ჯგუფი გაუფასურდა. ფინანსური აქტივი ან ამგვარი აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მომავალში მოსალოდნელ შეფასებულ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მსესხებელი ან მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების

შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან ჯგუფისთვის არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ მომავალში ხდება ჩამოწერის აღდგენა, აღნიშნული კრედიტდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ჯგუფის შიდა საკრედიტო შეფასების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა შესაბამისი ფაქტორები.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს (როგორცაა უმუშევრობის განაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში ზარალის განმსაზღვრელია). სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგია და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადაიხედება რეგულარულად შესაძლო ზარალსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობის შესამცირებლად.

ვ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, სებ-ის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნების და სხვა მაღალ ლიკვიდური ფინანსური აქტივების გამოკლებით, რომელთა დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარებიან მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს და „ჯგუფი“ მათ იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების მართვის პროცესში. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი წარმოადგენს უპროცენტო დეპოზიტს, რომელიც გაანგარიშდება სებ-ის მიერ გამოცემული რეგულაციების შესაბამისად და რომელთა გამოტანაც აკრძალულია. სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში არ მოიაზრება როგორც ფულადი სახსრების ეკვივალენტი მისი გამოტანის შეუძლებლის გამო.

ზ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები**2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა**

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ მოხმარებლებზე გაცემულ სესხებს; ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და მათსადაამე მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან ცვალებადი გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე და რომლების დაუყოვნებლივ ან უახლოეს პერიოდში გაყიდვასაც ბანკი არ ისახავს მიზნად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს „სესხები და მოთხოვნებად“ კლასიფიცირებულ სესხებს. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

თ) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები**2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა**

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ სასესხო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს (იხ. შენიშვნა 3(ე)(i)); რომლებიც თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, ხოლო შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა**დაფარვის ვადამდე ფლობილი**

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები იყო არაწარმოებული აქტივები ფიქსირებული ან ცვალებადი გადახდებით და ფიქსირებული ხანდაზმულობით რომლის ფლობასაც ბანკი განიზრახავდა ვადამდე, და რომლებიც არ იყო გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან როგორც გასაყიდად ფლობილი.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები აღირიცხებოდა ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

ი) დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც „ჯგუფმა“ დაისაკუთრა ვადაგადაცილებული სესხების დასაფარად. ეს აქტივები შეძენისას თავდაპირველად აისახება შესაბამისი სესხის წმინდა სამართლიანი ღირებულებით და კლასიფიცირდება როგორც შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები, სხვა ფინანსურ აქტივებში ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგები. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და „ჯგუფის“ გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როცა ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება განვლილი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. თუ გავლენა არსებითია, ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, შესაბამის შემთხვევაში, ვალდებულების დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს.

მ) ფინანსური გარანტიები და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიები წარმოადგენენ კონტრაქტებს, რომლის მიხედვითაც „ჯგუფს“ მოეთხოვება გადახდების განხორციელება, რათა მხარეს აუნაზღაუროს ზარალი, რომელიც განიცადა მესამე პირის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულება წარმოადგენს მყარ ვალდებულებას, კრედიტის გაცემის წინასწარ შეთანხმებული წესებით და პირობებით.

გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომი შეფასება ხდება შემდეგნაირად:

- 2018 წლის 1 იანვრიდან: უდიდესი ფასს 9-ით განსაზღვრული ზარალის რეზერვებსა (იხ. შენიშვნა 3(ე)(iv)) და თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული ფასს 15-ით აღიარებულ კუმულაციურ შემოსავალს შორის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- 2018 წლის 1 იანვრამდე: უდიდესი თავდაპირველ სამართლიან ღირებულებას, რომელიც ამორტიზირებულია გარანტიის ან საკრედიტო ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე და ნაკისრი ვალდებულების შესრულებისთვის საჭირო მოსალოდნელი გადახდების ახლანდელ ღირებულებას შორის, როდესაც კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის საკმარისი ალბათობა არსებობს.

„ჯგუფს“ არ აქვს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სხვა საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის:

- 2018 წლის 1 იანვრიდან: „ჯგუფი“ აღიარებს ზარალის რეზერვს (იხ. შენიშვნა 3 (ე)(iv));
- 2018 წლის 1 იანვრამდე: „ჯგუფი“ აღიარებდა ანარიცხს ბასს 37-ის მიხედვით, არამომგებიანი კონტრაქტის არსებობის შემთხვევაში.

ფინანსური გარანტიებიდან და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები ანარიცხებში აისახება.

ნ) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებულით. უმნიშვნელო სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ღირებულება აღიარდება ხარჯად მათი გაწვევისას. ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი დეტალების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯი კაპიტალიზდება, ხოლო გამოცვლილი დეტალი ჩამოიწერება.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს აქვს თუ არა ადგილი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანს. ამგვარის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა აფასებს აღდგენად თანხას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და მის გამოყენებით ღირებულებას შორის უმაღლესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება აღდგენად თანხამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი იცვლება საპირისპირო ნიშნით, თუ ადგილი აქვს აქტივის გამოყენებით ღირებულებას ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული შეფასების ცვლილებას.

შემოსულობა და ზარალი გასვლის ოპერაციებიდან, რომლებიც განისაზღვრება მიღებული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების შედეგად, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მიწის ნაკვეთები არ იცვითება. ცვეთა ძირითადი საშუალებების სხვა ერთეულებზე გაანგარიშდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით იმისათვის, რომ განაწილდეს მათი თვითღირებულება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

შენობა-ნაგებობები	50 წელი
საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	5-15 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
ავტო, ინვენტარი და სხვა ძირითადი საშუალებები	5 წელი
იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	5-10 წელი

აქტივის ნარჩენი ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო თანხას, რომელსაც „ჯგუფი“ ამჟამად მიიღებდა აქტივის გაყიდვიდან შეფასებული გაყიდვის დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე მოძველებულია და იმყოფება სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოსთვის მოსალოდნელ მდგომარეობაში. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ო) გუდვილი

გუდვილი არის ნამეტი თანხა შესყიდვის ხარჯსა და შესყიდვის თარიღისთვის შესყიდული შვილობილი ან მეკავშირე საწარმოს იდენტიფიცირებად აქტივებში, ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებში შემსყიდველი საწარმოს წილის სამართლიან ღირებულებას შორის. შვილობილი კომპანიების შემენისას წარმოქმნილი გუდვილი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია ცალკე. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

„ჯგუფი“ გუდვილს გაუფასურებაზე ამოწმებს სულ მცირე წელიწადში ერთხელ და იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს გუდვილის გაუფასურების ნიშნები. გუდვილი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ამგვარი ერთეულების ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებენ ბიზნეს კომბინაციების სინერგიიდან. ასეთი ერთეულები ან ერთეულების ჯგუფები წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ბანკი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს და ისინი არ უნდა აღემატებოდეს საოპერაციო სეგმენტის სიდიდეს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შიგნით ისეთი ოპერაციის გაყიდვის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელზეც გუდვილი იყო განაწილებული, შეიცავს გაყიდულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებას და ფასდება გაყიდული ოპერაციისა და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დარჩენილი ნაწილის ხვედრითი წილების საფუძველზე.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, აღიარდება გაუფასურების ზარალი. გუდვილთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალის გაუქმება მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

პ) არამატერიალური აქტივები, გუდვილის გარდა

შემენილი არამატერიალური აქტივები წარდგენილია თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის თანხა. შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია ამ პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად. ამორტიზაციის ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადა მერყეობს 3-დან 10 წლამდე.

ჟ) სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოფციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის გამოკლებით.

დივიდენდები

„ჯგუფის“ მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც საკუთარი კაპიტალიდან გაცემული თანხებისა, მათი გამოცხადების პერიოდში.

რ) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში აღიარებული ერთეულების ან სხვა სრული შემოსავლის კატეგორიას.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე წარმოადგენს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. დაბეგვრის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და დაშვებულს ზემოთ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ჩათვლა ვრცელდება გადახდილ მიმდინარე მოგების გადასახადზე 2008-2017 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება ნაწილდება 2019 ან შემდეგ წლებში.

გადახდილი დივიდენდების მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად იმისა თუ როდის გადაიხდება ან რომელ პერიოდს ეკუთვნის აღნიშნული დივიდენდი.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი განისაზღვრება ფინანსური ანგარიშგების მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობით. გადავადებული გადასახადი არ აღიარდება შემდეგ დროებითი სხვაობებზე:

- აქტივების ან ვალდებულებების საწყისი აღიარება ისეთ გარიგებაში რომელიც არ არის დაკავშირებული ბიზნეს კომბინაციებთან და რომლებიც არ მოქმედებენ არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებასა ან ზარალზე.
- დროებით სხვაობებს, რომლებიც უკავშირდებიან ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებსა და ასოცირებულ საწარმოებში, სადაც მშობელ კომპანიას შესწევს უნარი გააკონტროლოს დროებითი სხვაობების აღდგენის ვადები და როდესაც სავარაუდოა, რომ დროებითი სხვაობა არ იქნება აღდგენილი უახლოეს მომავალში.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარდება გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალებისთვის, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებსა და დაქვითვად დროებით სხვაობებთან მიმართებაში იმის გათვალისწინებით, რომ სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომელთან მიმართებაშიც შესაძლებელი იქნება მათი გამოყენება. მომავალი დასაბეგრი მოგება განისაზღვრება შესაბამისი დასაბეგრი დროებითი სხვაობების აღდგენის საფუძველზე. თუ დასაბეგრი დროებითი სხვაობების თანხა ეწინააღმდეგება გადავადებული საგადასახადო აქტივის სრულად აღიარებას, არსებული დროებითი სხვაობების აღდგენაზე მორგებული მომავალი დასაბეგრი მოგება განისაზღვრება ჯგუფში ინდივიდუალური შვილობილი კომპანიების ბიზნეს გეგმების საფუძველზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ყოველ საანგარიშგებო თარიღში და მცირდება იმის გათვალისწინებით, რომ აღარ იქნება შესაძლებელი შესაბამისი საგადასახადო სარგებლის რეალიზაცია; ამგვარი შემცირებები აღდგება მომავალი საგადასახადო მოგების შესაძლებლობის გაუმჯობესების შემთხვევაში.

გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება აქტივებისა და ვალდებულებების რეალიზაციის ან დაფარვის მოსალოდნელ ფორმას 2023 წლის 1 იანვრამდე, საანგარიშგებო თარიღისთვის ძალაში შესული ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სავარაუდოა, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება 2023 წლის 1 იანვრამდე, რომელთან მიმართებაშიც გამოყენებული იქნება დროებითი სხვაობები, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალები და კრედიტები. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ყოველ საანგარიშგებო პერიოდში და მცირდება იმ შემთხვევაში, თუ აღარაა მოსალოდნელი საგადასახადო სარგებლის გამოყენება.

არაღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები განმეორებით ფასდება თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში და აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება, რომელთან მიმართებაშიც შესაძლებელი იქნება მათი გამოყენება.

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების თანხის განსაზღვრისას, „ჯგუფი“ ითვალისწინებს გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციების გავლენას და იმას, არის თუ არა გადასახდელი დამატებით გადასახადები, ჯარიმები და პროცენტი დაგვიანებულ გადახდებზე. „ჯგუფს“ სჯერა, რომ მისი დარიცხვები საგადასახადო ვალდებულებებზე ადეკვატურია ყველა ღია საგადასახადო წლისთვის, მის მიერ რამდენიმე ფაქტორის შეფასების, მათ შორის საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტირების და განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ეს შეფასება ეყრდნობა დაშვებასა და ვარაუდებს და მან შეიძლება მოიცვას მომავალი მოვლენების შესახებ მსჯელობების მთელი სპექტრი. შესაძლოა ხელმისაწვდომი გახდეს ახალი ინფორმაცია, რომელიც „ჯგუფს“ აიძულებს შეცვალოს მისი მსჯელობა არსებული საგადასახადო ვალდებულებების ადეკვატურობასთან დაკავშირებით; საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ამგვარი ცვლილებები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე ამგვარი განსაზღვრების გაკეთების პერიოდში.

ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ აღარ ექნებათ სხვაობები აქტივების საგადასახადო ბაზებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის და, შესაბამისად, არ წარმოუშვებთ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

ს) შესადარისი ინფორმაცია

ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად „ჯგუფმა“ შეცვალა ზოგიერთი მუხლის წარდგენა ფინანსური ანგარიშგების პირველად ფორმებში. შესადარისი ინფორმაცია გადაანგარიშებულია, რომ შესაბამებოდეს მიმდინარე წარდგენაში ცვლილებებს.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარდგენაში ძირითადი ცვლილებების გავლენა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

- „საპროცენტო შემოსავალი“ წარმოდგენილი იყო „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი“ ერთეულში;
- „გაუფასურების ზარალი, წმინდა“ წარმოდგენილი იყო „გაუფასურების ზარალი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე და სასესხო ვალდებულებებზე, წმინდა“ ერთეულში.

ტ) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული სტანდარტები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (უფრო ადრეული მიღებაც ნებადართულია). თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა ეს ცვლილებები მიღებული ამ ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ფასს 9-ის კორექტირების გარდა, რომელმაც გავლენა იქონია უარყოფითი ანაზღაურების მქონე წინასწარი გადახდების მახასიათებლებზე 2017 წლის ოქტომბერში.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 განსაზღვრავს ერთჯერად, საბალანსო იჯარის აღრიცხვის მოდელს იჯარებისთვის. მოიჯარე აღიარებს გამოყენების უფლების მქონე აქტივს, რაც წარმოადგენს მის უფლებას ისარგებლოს ქვემდებარე აქტივით და საიჯარო ვალდებულებას, რომელიც საიჯარო გადახდების განხორციელების ვალდებულებას წარმოადგენს. არსებობს აღიარების გამონაკლისები მოკლევადიანი იჯარებისთვის და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო ერთეულებისთვის. მეიჯარის სააღრიცხვო პროცედურები არსებულ სტანდარტს ჰგავს - ე.ი. მეიჯარე განაგრძობს იჯარების ფინანსური ან საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებას.

ფასს 16 ჩაანაცვლებს შემდეგ არსებულ სტანდარტებს და ინტერპრეტაციებს: ბასს 17 (*ლიზინგი*), ფასიკ 4 (*როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას*), იმკ 15 (*საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება*) და იმკ 27 (*გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას*).

i. იჯარები, როდესაც „ჯგუფი“ წარმოადგენს მოიჯარეს

„ჯგუფმა“ გააკეთა ფასს 16-ის მიღებით გამოწვეული გავლენის პირველადი შეფასება მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუმცა დეტალური შეფასება არ დასრულებულა. ფასს 16-ის გამოყენების ფაქტიური გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ პირობებზე, კომპანიის საიჯარო პორტფელის შემადგენლობაზე, „ჯგუფის“ მიერ განხორციელებულ ბოლო შეფასებაზე იმასთან დაკავშირებით, ისარგებლებს ის თუ არა რაიმე სახის იჯარის განახლების ფუნქციით და ასევე „ჯგუფის“ მიერ პრაქტიკული ჩანაწერებისა და აღიარებების გათავისუფლების გამოყენებისთვის შერჩეულ დიაპაზონზე.

ბანკი ფასს 16-ზე თავდაპირველ გადასვლას 2019 წლის 1 იანვრიდან გეგმავს და ამისთვის მოდიფიცირებულ რეტროსპექტულ მეთოდს გამოიყენებს. ამიტომ, ფასს 16-ის მიღებით გამოწვეული ჯამური ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) აღირიცხება 2019 წლის 1 იანვარს აკუმულირებულ მოგებაზე კორექტირების სახით, შესადარისი ინფორმაციის წარმოადგენის გარეშე.

„ჯგუფი“ გეგმავს მოკლევადიანი საოპერაციო იჯარისთვის საოფისე და საფილიალო სივრცის პრაქტიკულ გამოყენებას. თავდაპირველი შეფასებით, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონტრაქტით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის მომავალში მისაღები მინიმუმი ოდენობა 9,442 ათასს შეადგენს, რასაც „ჯგუფი“ დამატებით საიჯარო ვალდებულებაში ასახავს.

ადრე, „ჯგუფი“ აღრიცხავდა საოპერაციო იჯარის ხარჯებს იჯარის ვადაზე დათვლილი წრფივი მეთოდის საშუალებით, აღიარებდა აქტივებსა და ვალდებულებებს რეალური საიჯარო გადასახდელებისა და აღიარებულ ხარჯს შორის დროის გამო არსებული განსხვავებების მიხედვით.

ii. იჯარები, როდესაც „ჯგუფი“ წარმოადგენს მეიჯარეს

მნიშვნელოვანი გავლენა არ არის მოსალოდნელი იჯარებზე, როდესაც „ჯგუფი“ წარმოადგენს მეიჯარეს.

iii. გადასვლა

ბანკი ფასს 16-ზე თავდაპირველ გადასვლას 2019 წლის 1 იანვრიდან გეგმავს და ამისთვის მოდიფიცირებულ რეტროსპექტულ მეთოდს გამოიყენებს. ამიტომ, ფასს 16-ის მიღებით გამოწვეული კუმულაციური ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) აღიარდება 2019 წლის 1 იანვარს როგორც გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, შესადარისი ინფორმაციის გადაანგარიშების გარეშე.

სხვა სტანდარტები

არ არის მოსალოდნელი, რომ ქვემოთ მოცემულ შეცვლილ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასიკ 23 გაურკვეველობა საგადასახადო მიდგომებში
- „გრძელვადიანი პროცენტები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ (ბასს 28-ის კორექტირებები);
- გეგმის კორექტირება, შემცირება ან გაქვითვა (ბასს 19-ს კორექტირებები);
- ფასს-ების ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2015-2017 ციკლი - სხვადასხვა სტანდარტები;
- კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.

4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას ბანკის ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. ბანკის ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ შენიშვნა 23.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმოშობილი თანხები

გაუფასურების დასადგენად გამოყენებული მონაცემები, ვარაუდები და მეთოდები

იხ. სააღრიცხვო პოლიტიკა შენიშვნა 3(ე)(iv)-ში.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

იმის განსაზღვრისთვის, მოხდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის (დეფოლტის რისკის) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვანი ზრდა, ბანკი იყენებს გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომლის მოპოვებაც შესაძლებელია არაჯეროვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ასეთი მონაცემები მოიცავს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციასა და ანალიზის, რომელიც ეფუძნება ბანკის ისტორიულ გამოცდილებას, კრედიტის საექსპერტო შეფასებას და მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას.

„ჯგუფი“ აღიარებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- დავალიანება ვადაგადაცილებულია 30 დღეზე მეტი დღით კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის და 15 დღეზე მეტით ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კლიენტებისთვის;
- მისი ფინანსური მაჩვენებელი გაუარესებულია და ფაქტიური დავალიანება რესტრუქტურირებულია;
- არსებობს სხვა სისუსტეები, რომლებსაც ნეგატიური გავლენა აქვთ მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე (მაგ. კლიენტის სამეთვალყურეო კატეგორიაში გადაყვანა).

დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა

დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრისთვის გამოიყენება მარკოვის მიგრაციის მატრიცის მოდელი, სადაც მთავარი მონაცემი არის ვადაგადაცილებული დღეების ოდენობა. მიგრაციის მატრიცა გასული 48 თვის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით იგება.

დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის „ჯგუფი“ აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითი მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კონკრეტულად კი ინდივიდუალურად შეფასებულ და კოლექტიურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივებს შორის. ბანკი ფინანსურ აქტივზე ვადაგადაცილების სტატუსს იყენებს „backstop“ ინდიკატორად, ასევე გამოიყენება სხვა ხარისხობრივი ინდიკატორები, რათა შეფასდეს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი სესხს დეფოლტირებულად განიხილავს, ერთ-ერთი შემდეგი ვითარების წარმოშობის შემთხვევაში:

- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- გაკოტრების პროცედურები და/ან სამართლებრივი პროცედურები, რომლებმაც შესაძლოა იმოქმედონ კომპანიის მიერ მომსახურების გაწევის ვალდებულებების შესრულების უნარზე;

- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის სტატუსი ფასდება რეგულარულად (ყოველთვიურად). სესხს უნარჩუნდება დეფოლტის სტატუსი, თუ არსებობს მანძილზე სულ მცირე ერთხელ მაინც იყო დეფოლტირებული.

„ჯგუფმა“ უნდა აღრიცხოს თუ რა კრიტერიუმის დარღვევის გამო გახდა სესხი დეფოლტირებული.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

„ჯგუფი“ ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს იმის დასადგენად, თუ რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

„ჯგუფის“ ექსპერტების მიერ ხდება მომავალი ტენდენციების შეფასება. შეფასება დამოკიდებულია გარე ინფორმაციაზე: ეკონომიკურ მონაცემებზე, ქვეყნის სამთავრობო და საფინანსო ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ პროგნოზებზე, როგორცაა მაგ. საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის „ჯგუფმა“ მოახდინა საკრედიტო რისკის მთავარი ფაქტორის იდენტიფიცირება, ისტორიული მონაცემების და მაკროეკონომიკური მოვლენების საკრედიტო რისკზე გავლენების შეფასების საფუძველზე.

მაკროეკონომიკური პარამეტრების (როგორცაა ინფლაცია, ვალუტის გაუფასურება) შეფასებამ აჩვენა, რომ მხოლოდ მშპ-ს აქვს სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე. გასული 3 წლის ისტორიულმა კორელაციამ აჩვენა მნიშვნელოვანი კავშირი მშპ-სა და დეფოლტის ალბათობას შორის. მშპ-ს ზრდის დროს დეფოლტის ალბათობა მცირდებოდა. დეფოლტის ალბათობა კორექტირდება “Vasicek”-ის მოდელის მიხედვით, ისტორიულ კორელაციაზე დაყრდნობით.

„Vasicek”-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკროეკონომიკურ პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც რეგრესიულ (უმცირეს კვადრატთა) ანალიზით შეფასდა, შემდეგ ახდენს დეფოლტის ალბათობის კორექტირებას ისტორიული კავშირების გათვალისწინებით, სამომავლო მშპ-ზე დაყრდნობით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზის მიხედვით, 2019 წელს მშპ 5%-ით გაიზარდება.

მოდელირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლა, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით.

ბანკი ახდენს სესხის პირობების ცვლილებას ფინანსური სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის, რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზება. „ჯგუფის“ რესტრუქტურისაციის პოლიტიკის მიხედვით, სესხის პირობების ცვლილება ხდება, თუ მსესხებელი დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მონაცემები, რომ მსესხებელმა გააკეთა ყველა გონივრული ქმედება არსებული საკონტრაქტო ვალდებულების მიხედვით ვალის გასტუმრებისთვის და იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას.

შევკლილი პირობები როგორც წესი გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, საპროცენტო გადახდების განრიგისა და სესხთან დაკავშირებული პირობების ცვლილებას. სესხის პირობების ცვლილება საკრედიტო რისკის ზრდის ხარისხობრივი მახასიათებელია, ისევე როგორც დეფოლტი ან სესხის გაუფასურება. შესაბამისად ბანკი ასეთ კლიენტს არასტანდარტულად აღიქვამს და მეორე ეტაპზე გადაჰყავს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოიყენება შემდეგი ცვლადი მონაცემები:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);

- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

რისკზე დაქვემდებარების 1-ლი ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვეში დეფოლტის ალბათობის დანაკარგებზე დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხებზე გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხებზე გადამრავლებით.

„ჯგუფი“ ადგენს დანაკარგებს დეფოლტის შემთხვევაში დეფოლტირებული კლიენტების ისტორიული აღდგენების სტატისტიკაზე დაყრდნობით. „ვინტაჟ“ მეთოდით გამოყვანილია აღდგენილი დეფოლტირებული სესხის არსებობის მანძილზე სასესხო პორტფოლიოს პროცენტულობა. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის თვეების მიხედვით და გადახდის ოდენობები მიზმულია თითოეულ ჯგუფზე. ახლად დეფოლტირებული სესხებისთვის გამოიყენება სტატისტიკური მონაცემები მომავალი აღდგენების პროგნოზირებისთვის. საბოლოოდ, ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოიყენება საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოსათვლელად გაყოფილია დეფოლტირებულ პორტფელზე.

დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხებისთვის დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება თუ ვალუტა 20%-ით გაუფასურდება. ოქროს სალომბარდო სესხებისთვის, დანაკარგები უდრის დავალიანებასა და ოქროს უზრუნველყოფას შორის სხვაობას, რომელიც გასული თორმეტი თვის უნციის ფასის მიხედვით იქნა შეფასებული.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) ასახავს მოსალოდნელ დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება გრაფიკით გაწერილი სესხებისთვის, ოვერდრაფტისთვის და საკრედიტო ბარათებისთვის ცალ-ცალკე მათი არსებობის ვადის გათვალისწინებით. სესხის გაცემიდან საშუალო დეფოლტის პერიოდის დასათვლელად გამოიყენება ისტორიული მონაცემები. სხვადასხვა წლების მონაცემების შეფასებამ აჩვენა, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი. შესაბამისად, ეს მომენტი გამოიყენება დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების დასათვლელად გეგმით გათვალისწინებულ ძირი თანხების გამოკლებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდამდე) და სამი თვის დარიცხული პროცენტის დამატებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდიდან სესხის გადაფოლტების პერიოდამდე).

ოვერდრაფტებზე და საკრედიტო ბარათებზე დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები მთლიანად ისტორიული მონაცემების საფუძველზე გამოითვლება, ამ შემთხვევაში გამოითვლება ყველა დეფოლტირებული ოვერდრაფტის და საკრედიტო ბარათის გამოყენების პროცენტულობა - დამტკიცებული ლიმიტიდან ათვისებული თანხები.

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით. შესადარისი ოდენობები 2017 წლისთვის წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის რეზერვის ანგარიშს და ასახავს შეფასების პრინციპს ბასს 39-ის მიხედვით.

ლარი'000	2018				2017		
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	ინდივიდუ- ალური	ჯამური	სულ
სესხები მომხმარებლებზე							
ამორტიზირებული ღირებულებით							
ნაშთი 1 იანვარს	4,345	3,081	29,785	37,211	18,501	13,383	31,884
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	138	(136)	(2)	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(69)	161	(92)	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(126)	(678)	804	-	-	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა							
გადაანგარიშება	(3,092)	350	5,757	3,015	1,878	3,590	5,468
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური							
აქტივები							
აქტივები	3,962	-	-	3,962	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(841)	841	-	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(749)	-	749	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(12,872)	(12,872)	(203)	(2,543)	(2,746)
ნაშთი 31 დეკემბერს	3,568	3,619	24,129	31,316	20,176	14,430	34,606

ლარი'000	2018				2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - ბიზნეს სესხები					
ნაშთი 1 იანვარს	1,277	1,215	4,563	7,055	5,780
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	15	(15)	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(27)	27	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(44)	(315)	359	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	(979)	143	2,209	1,373	67
აქტივები	843	-	-	843	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(152)	152	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(155)	-	155	-	-
ჩამოწერა	-	-	(2,973)	(2,973)	(205)
ნაშთი 31 დეკემბერს	778	1,207	4,313	6,298	5,642

ლარი'000	2018				2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სამომხმარებლო სესხები					
ნაშთი 1 იანვარს	2,633	1,570	6,215	10,418	7,797
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	29	(27)	(2)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(38)	130	(92)	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(80)	(363)	443	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	(1,736)	135	1,707	106	3,261
აქტივები	2,929	-	-	2,929	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(689)	689	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(594)	-	594	-	-
ჩამოწერა	-	-	(2,334)	(2,334)	(2,398)
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,454	2,134	6,531	11,119	8,660

ლარი'000	2018				2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - იპოთეკური სესხები					
ნაშთი 1 იანვარს	419	193	1,155	1,767	1,702
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1	(1)	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(4)	4	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(1)	-	1	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	(293)	82	(323)	(534)	356
აქტივები	190	-	-	190	-
ჩამოწერა	-	-	(57)	(57)	(97)
ნაშთი 31 დეკემბერს	312	278	776	1,366	1,961

ლარი'000	2018				2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სალომზარდო სესხები					
ნაშთი 1 იანვარს	16	103	17,852	17,971	16,605
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	93	(93)	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	-	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(1)	-	1	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	(84)	(10)	2,164	2,070	1,784
ჩამოწერა	-	-	(7,508)	(7,508)	(46)
ნაშთი 31 დეკემბერს	24	-	12,509	12,533	18,343

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების (რომლებიც აჯერებს ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყის და საბოლოო ნაშთებს) შეჯერებას.

ლარი'000	სესხები	სესხები	სესხები	სესხები	სულ
	მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით- ბიზნეს სესხები	მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით- სამომხმარებლო სესხები	მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით- იპოთეკური სესხები	მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სალომბარდო სესხები	
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	1,373	106	(534)	2,070	3,015
სულ	843	2,929	190	-	3,962
სულ	2,216	3,035	(344)	2,070	6,977
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(15)	(965)	(69)	-	(1,049)
სულ	2,201	2,070	(413)	2,070	5,928

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, მათ შორის 2018 წლის ცვლილებები მოცემულია შენიშვნა 8-ში.

არსებითი ცვლილებები ფინანსური აქტივების პორტფოლიოს მთლიან საბალანსო ღირებულებაში განმარტებულია ქვემოთ.

ლარი'000	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით				
ნაშთი 1 იანვარს	514,000	27,558	52,990	594,548
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	5,783	(5,780)	(3)	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(3,696)	3,858	(162)	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(8,353)	(2,387)	10,740	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	436,917	-	-	436,917
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(2,666)	2,666	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(1,170)	-	1,170	-
გადაფარვები და სხვა მოძრაობა (უცხოური ვალუტის გადაფასების ჩათვლით)	(306,103)	(7,998)	(5,846)	(319,947)
ჩამოწერა	-	-	(12,872)	(12,872)
ნაშთი 31 დეკემბერს	634,712	17,917	46,017	698,646

ლარი'000	2018			სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - ბიზნეს სესხები				
ნაშთი 1 იანვარს	214,093	12,405	8,509	235,007
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	230	(230)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,262)	1,262	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(3,008)	(1,129)	4,137	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	193,604	-	-	193,604
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(399)	399	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(349)	-	349	-
გადაფარვები და სხვა მოძრაობა (უცხოური ვალუტის გადაფასების ჩათვლით)	(131,277)	(4,378)	(339)	(135,994)
ჩამოწერა	-	-	(2,973)	(2,973)
ნაშთი 31 დეკემბერს	271,632	8,329	9,683	289,644

ლარი'000	2018			
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სამომხმარებლო სესხები				
ნაშთი 1 იანვარს	174,650	8,252	11,608	194,510
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	113	(110)	(3)	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1,897)	2,059	(162)	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(5,015)	(1,258)	6,273	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	165,338	-	-	165,338
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(2,267)	2,267	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(821)	-	821	-
გადაფარვები და სხვა მოძრაობა (უცხოური ვალუტის გადაფასების ჩათვლით)	(91,375)	(2,607)	(3,843)	(97,825)
ჩამოწერა	-	-	(2,334)	(2,334)
ნაშთი 31 დეკემბერს	238,726	8,603	12,360	259,689

ლარი'000	2018			
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - იპოთეკური სესხები				
ნაშთი 1 იანვარს	56,116	804	2,547	59,467
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	7	(7)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(537)	537	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(289)	-	289	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	56,571	-	-	56,571
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	-	-	-	-
გადაფარვები და სხვა მოძრაობა (უცხოური ვალუტის გადაფასების ჩათვლით)	(23,864)	(349)	(1,022)	(25,235)
ჩამოწერა	-	-	(57)	(57)
ნაშთი 31 დეკემბერს	88,004	985	1,757	90,746

ლარი'000	2018			
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სალომზარდო სესხები				
ნაშთი 1 იანვარს	69,141	6,097	30,326	105,564
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	5,433	(5,433)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(41)	-	41	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	21,404	-	-	21,404
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	-	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	-	-	-	-
გადაფარვები და სხვა მოძრაობა (უცხოური ვალუტის გადაფასების ჩათვლით)	(59,587)	(664)	(642)	(60,893)
ჩამოწერა	-	-	(7,508)	(7,508)
ნაშთი 31 დეკემბერს	36,350	-	22,217	58,567

კრედიტის ხარისხის ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული კრედიტის ხარისხის ანალიზის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია შენიშვნა 8(დ)-ში. ეტაპი 1, ეტაპი 2, ეტაპი 3 -ტერმინების განმარტება იხილეთ შენიშვნა 3(ე)(iv)-ში.

ბანკი ფლობს საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა ობლიგაციების კლასიფიკაცია მოახდინა ეტაპი 1-ში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის (2018 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1).

შემდეგი ცხრილი ასახავს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ინფომაციას მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს და მათთან დაკავშირებულ უზრუნველყოფაზე, რომლებიც ამცირებს პოტენციური დანაკარგების რისკს:

ლარი'000	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება						
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	გაუფასურების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	უძრავი ქონება	მვირფასი ლითონები	სხვა უზრუნველყოფა (მოძრავი ქონება, აღჭურვილობა)	სულ
ბიზნეს სესხები	9,683	(4,313)	5,370	4,632	-	738	5,370
სამომხმარებლო სესხები	12,360	(6,531)	5,829	5,333	-	57	5,390
იპოთეკური სესხები	1,757	(776)	981	981	-	-	981
ოქროს სალომბარდო სესხები	22,217	(12,509)	9,708	198	9,105	-	9,303
მთლიანი სესხები მომხმარებლებზე, გაუფასურებული კრედიტით	46,017	(24,129)	21,888	11,144	9,105	795	21,044

შემდეგი ცხრილი ასახავს 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ინფომაციას მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს და მათთან დაკავშირებულ უზრუნველყოფაზე, რომლებიც ამცირებს პოტენციური ზარალის რისკს:

ლარი'000	უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება						
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	გაუფასურების რეზერვი	საბალანსო ღირებულება	უძრავი ქონება	მვირფასი ლითონები	სხვა უზრუნველყოფა (მოძრავი ქონება, აღჭურვილობა)	სულ
ბიზნეს სესხები	8,509	(4,563)	3,946	3,343	-	603	3,946
სამომხმარებლო სესხები	11,608	(6,215)	5,393	4,447	-	71	4,518
იპოთეკური სესხები	2,547	(1,155)	1,392	1,392	-	-	1,392
ოქროს სალომბარდო სესხები	30,326	(17,852)	12,474	287	11,996	-	12,283
მთლიანი სესხები მომხმარებლებზე, გაუფასურებული კრედიტით	52,990	(29,785)	23,205	9,469	11,996	674	22,139

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

5. ფასს 9-ზე გადასვლა

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია ფასს 9-ის თავდაპირველი დანერგვისას

შემდეგი ცხრილი ასახავს საწყის შეფასების კატეგორიებს ბასს 39-ს მიხედვით და ახალი შეფასების კატეგორიებს ფასს 9-ის მიხედვით „ჯგუფის“ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ლარი'000	შენიშვნა	თავდაპირველი	ახალი	თავდაპირველი	ახალი
		კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	46,514	46,514
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	76,551	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	559,942	557,337
		დაფარვის ვადამდე			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	7	ფლობილი ინვესტიციები	ამორტიზირებული ღირებულება	53,333	53,298
სხვა ფინანსური აქტივები (მათ შორის სხვა აქტივები)		სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	2,316	2,316
სულ ფინანსური აქტივები				738,656	736,016
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	12	ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	65,214	65,214
დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე		ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	16,952	16,952
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	16	ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	579,626	579,626
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	17	ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	11,933	11,933
სუბორდინირებული სესხები	13	ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	31,706	31,706
სულ ფინანსური ვალდებულებები				705,431	705,431

ფასს 9-ზე გადასვლას გაცემულ გარანტიების რეზერვზე ჰქონდა 195 ათასი ლარის ოდენობის გავლენა.

„ჯგუფის“ ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკა ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციაზე თაობაზე მოცემულია შენიშვნა 3 (ე)(ი)-ში. ამ პოლიტიკის მიხედვით მოხდა ზემოთ მოცემული ცხრილით რეკლასიფიკაცია, ქვემოთ კი მოცემულია განმარტებები:

- ა. „ჯგუფი“ ფლობს საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციების პორტფოლიოს ისეთი ბიზნეს მოდელის პირობებში, რომლის მიზანია სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მიღება. ეს აქტივები კლასიფიცირდება და ფასდება ფასს 9-ის მიხედვით ამორტიზირებული ღირებულებით.

ლარი'000	საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით 2017		საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით 2018	
	წლის 31 დეკემბერს	რეკლასიფიკაცია გადაფასება	წლის 1 იანვარს	
ფინანსური აქტივები				
ამორტიზირებული ღირებულება				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები:				
საწყისი ნაშთი	46,514	-	-	-
გადაანგარიშება	-	-	-	-
საბოლოო ნაშთი	-	-	-	46,514
სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში:				
საწყისი ნაშთი	76,551	-	-	-
გადაანგარიშება	-	-	-	-
საბოლოო ნაშთი	-	-	-	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები:				
საწყისი ნაშთი	559,942	-	-	-
გადაანგარიშება	-	-	(2,605)	-
საბოლოო ნაშთი	-	-	-	557,337
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:				
საწყისი ნაშთი	53,333	-	-	-
გადაანგარიშება	-	-	(35)	-
საბოლოო ნაშთი	-	-	-	53,298
სხვა ფინანსური აქტივები (მათ შორის სხვა აქტივები):	2,316	-	-	2,316
სულ ამორტიზირებული ღირებულება	738,656	-	(2,640)	736,016

შემდგომი ცხრილი აჯერებს საბალანსო ღირებულებებს ბასს 39-ის ფარგლებში საბალანსო ღირებულებებთან ფასს 9-ის ფარგლებში, ფასს 9-ზე გადასვლისას 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად არ მომხდარა ფინანსური ვალდებულებების გადაანგარიშება ან რეკლასიფიკაცია.

შემდეგი ცხრილი აჯამებს ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენას, გადასახადების გამოკლებით, გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთზე. კაპიტალის სხვა ერთეულებზე არ ყოფილა ზეგავლენა.

ლარი'000	ფასს 9-ის დანერგვის გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
გაუნაწილებელი მოგება	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	9,048
კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(2,605)
გაცემული ფინანსური გარანტიების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(195)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(35)
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	6,213

შემდეგი ცხრილი აჯერებს:

- ფინანსური აქტივების საბოლოო გაუფასურების რეზერვს ბასს 39-ის მიხედვით და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების რეზერვებს ბასს 37-ის (ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები) მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის;
- ფასს 9-ის მიხედვით დადგენილ მოსალოდნელ საწყის საკრედიტო ზარალს, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

შემდგომ ცხრილში მოცემულია ფინანსური კატეგორიები ბასს 39-ის და ფასს 9-ის კლასიფიკაციის მიხედვით, ცალ-ცალკეა მოცემული ცვლილებების გავლენა გაუფასურების რეზერვზე შეფასების კატეგორიების მიხედვით, ფასს 9-ის თავდაპირველი დანერგვისას, ე.ი. 2018 წლის 1 იანვრისათვის.

ლარი'000	გაუფასურების რეზერვი და ანარიცხები			
	31 დეკემბერი 2017 (ბასს 39/ბასს 37)		1 იანვარი 2018 (ფასს 9)	
რეკლასიფიკაცია გადაანგარიშება				
სესხები და მოთხოვნები და დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები ბასს 39-ის მიხედვით/ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით ფასს 9-ის მიხედვით	34,606	-	2,640	37,246
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები და გაცემული ფინანსური გარანტიები	548	-	195	744
სულ ამორტიზირებული ღირებულებით	35,154	-	2,835	37,989

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი '000	2018	2017
ნაღდი ფული სალაროში	32,080	42,289
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში	14,140	15,573
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში		
- შეფასებული 'A-'-დან 'A+'-მდე	901	20,156
- შეფასებული 'BBB'-დან 'BBB+'-მდე	17,468	205
- შეფასებული 'BB-'-დან 'BB+'-მდე	-	10,399
- შეფასებული 'B+'-მდე	4,188	
- შეფასების გარეშე	140	181
სულ მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში	22,697	30,941
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	68,917	88,803

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფს“ ჰყავდა 1 მოკორესპონდენტო ბანკი (2017 წელს: 0 ბანკი), რომელთან ნაშთი აღემატებოდა საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2018 წელს შეადგენდა 17,415 ათას ლარს (2017 წელს: 0 ლარს). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად, „ჯგუფი“ ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს ეტაპი 1-ში აერთიანებს (2018 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1). მენეჯმენტის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არამატერიალურია საანგარიშგებო პერიოდისთვის.

7. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2018 ლარი'000	2017 ლარი'000
ბანკის მიერ ფლობილი სახელმწიფო ობლიგაციები		
- ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	56,845	53,333
სულ სახელმწიფო ობლიგაციები	56,845	53,333
გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	(35)	-
სულ სახელმწიფო ობლიგაციები (ნეტო)	56,810	53,333

56,810 ათასი ლარის (2017 წელს: 53,333 ათასი ლარი) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებს.

ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი დენომინირებულია ქართულ ლარში და მათი სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი და ვადები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ნომინალური	ნომინალური	ნომინალური
საპროცენტო	საპროცენტო	საპროცენტო
განაკვეთი, %	ვადიანობა	განაკვეთი, %
ვადიანობა	ვადიანობა	ვადიანობა
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	7 – 14	2019 - 2023
	7 -14	2018 - 2022

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, IFRS 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებს „ჯგუფი“ ანაწილებს ეტაპი 1-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ზარალის რეზერვის მოძრაობა შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, არის შემდეგი:

	სახელმწიფო ობლიგაციები ლარი '000
ბალანსი წლის დასაწყისისათვის	-
ფასს 9-ს თავდაპირველი დანერგვის კორექტირება	35
გადაანგარიშებული ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	35
დარიცხვა (ნეტო)	-
ბალანსი 31 დეკემბერი 2018	35

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

ლარი '000	2018	2017
ბიზნეს სესხები	289,644	235,007
სამომხმარებლო სესხები	259,689	194,510
იპოთეკური სესხები	90,746	59,467
ოქროს სალომბარდო სესხები	58,567	105,564
კლიენტებზე გაცემული სესხები (ბრუტო)	698,646	594,548
გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	(31,316)	(34,606)
კლიენტებზე გაცემული სესხები (ნეტო)	667,330	559,942

(ა) საკრედიტო პორტფელის ინდუსტრიული და გეოგრაფიული ანალიზი

კლიენტებზე სესხები პირველ რიგში გაცემულია საქართველოში მცხოვრებ კლიენტებზე, რომლებიც საქმიანობენ შემდეგ ეკონომიკურ სექტორებში:

ლარი '000	2018	2017
ფიზიკური პირები	350,436	253,977
სავაჭრო და მომსახურების სექტორი	153,907	105,118
სამშენებლო სექტორი	65,297	62,370
ოქროს სალომბარდო სესხების სექტორი	58,567	105,564
სასოფლო სამეურნეო და კვების პროდუქტების სფერო	22,712	17,842
ენერჯეტიკის სფერო	18,182	22,829
ჯანდაცვა	15,901	14,041
ფინანსური ინსტიტუტები	6,529	11,086
სხვა	7,115	1,721
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	698,646	594,548

(ბ) მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“ არცერთი მსესხებლის ნაშთი არ აჭარბებს საკუთარი კაპიტალის 10%-ს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფი“ ფლობდა 82,878 ათასი ლარის ოდენობით წარმოდგენილ სესხების კონცენტრაციას ათ უმსხვილეს მესამე პირის მსესხებელთან (2017 წელს: 84,163 ათასი ლარი). ამ სესხებთან მიმართებაში აღიარებულია 6,331 ათასი ლარის (2017 წელს: 5,248 ათასი ლარი) რეზერვი.

(გ) ცვლილება კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვებში

ლარი '000	ოქროს				
	ბიზნეს სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	სალომზარდო სესხები	სულ
2018 წლის 1 იანვარს	5,642	8,660	1,961	18,343	34,606
ფასს 9-ს თავდაპირველი დანერგვის კორექტირება	1,413	1,758	(194)	(372)	2,605
გადაანგარიშებული ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	7,055	10,418	1,767	17,971	37,211
დარიცხვა / (აღდგენა) წლის განმავლობაში	2,201	2,070	(413)	2,070	5,928
ამოღება	15	965	69	-	1,049
ჩამოწერილი თანხები	(2,973)	(2,334)	(57)	(7,508)	(12,872)
2018 წლის 31 დეკემბერს	6,298	11,119	1,366	12,533	31,316
ინდივიდუალური გაუფასურება	3,985	4,234	426	12,533	21,178
კოლექტიური გაუფასურება	2,313	6,885	940	-	10,138
	6,298	11,119	1,366	12,533	31,316
გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკლებამდე	8,447	8,570	1,191	22,217	40,425

ლარი '000	ოქროს				
	ბიზნეს სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	სალომზარდო სესხები	სულ
2017 წლის 1 იანვარს	5,780	7,797	1,702	16,605	31,884
დარიცხვა წლის განმავლობაში	44	2,398	237	1,782	4,461
ამოღება	23	863	119	2	1,007
ჩამოწერილი თანხები	(205)	(2,398)	(97)	(46)	(2,746)
2017 წლის 31 დეკემბერს	5,642	8,660	1,961	18,343	34,606
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,246	473	140	18,317	20,176
კოლექტიური გაუფასურება	4,396	8,187	1,821	26	14,430
	5,642	8,660	1,961	18,343	34,606
გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკლებამდე	7,621	815	364	36,406	45,206

(დ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	
ლარი'000					
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - ბიზნეს სესხები					
არა ვადაგადაცილებული	266,059	2,733	3,252	272,044	221,387
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	5,573	-	1,270	6,843	8,436
30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	5,596	997	6,593	2,234
90-ზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	4,164	4,164	2,950
სულ ბიზნეს სესხები, ბრუტო	271,632	8,329	9,683	289,644	235,007
დანაკარგების რეზერვი	(778)	(1,207)	(4,313)	(6,298)	(5,642)
საბალანსო ღირებულება	270,854	7,122	5,370	283,346	229,365
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სამომხმარებლო სესხები					
არა ვადაგადაცილებული	234,023	7,043	3,092	244,158	179,685
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	4,703	203	1,576	6,482	5,849
30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	1,348	555	1,903	2,679
90-ზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	9	7,137	7,146	6,297
სულ სამომხმარებლო სესხები, ბრუტო	238,726	8,603	12,360	259,689	194,510
დანაკარგების რეზერვი	(2,454)	(2,134)	(6,531)	(11,119)	(8,660)
საბალანსო ღირებულება	236,272	6,469	5,829	248,570	185,850
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - იპოთეკური სესხები					
არა ვადაგადაცილებული	87,338	744	1,295	89,377	57,548
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	666	-	-	666	578
30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	241	77	318	160
90-ზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	385	385	1,181
სულ იპოთეკური სესხები, ბრუტო	88,004	985	1,757	90,746	59,467
დანაკარგების რეზერვი	(312)	(278)	(776)	(1,366)	(1,961)
საბალანსო ღირებულება	87,692	707	981	89,380	57,506
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - სალომზარდო სესხები					
არა ვადაგადაცილებული	36,253	-	114	36,367	75,583
30 დღეზე ნაკლები	97	-	-	97	19
90-ზე მეტი	-	-	22,103	22,103	29,962
სულ სალომზარდო სესხები, ბრუტო	36,350	-	22,217	58,567	105,564
დანაკარგების რეზერვი	(24)	-	(12,509)	(12,533)	(18,343)
საბალანსო ღირებულება	36,326	-	9,708	46,034	87,221

(ე) სესხის გაუფასურების შეფასების ძირითადი მოსაზრებები და გადაწყვეტილებები

„ჯგუფის“ მიერ გამოყენებული ძირითადი მოსაზრებები მომხმარებელზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

აღნიშნული შეფასების ცვლილება 10%-ით, გაზრდა/შემცირება, შემდგენიარ გავლენას მოახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2018 წლის მდომარეობით:

- დეფოლტის ალბათობა (PD) – 715 ათასი ლარი;
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) – 1,149 ათასი ლარი;
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) – 791 ათასი ლარი.

(ვ) უზრუნველყოფის საგნის და საკრედიტო ხარისხის სხვა გაუმჯობესებების ანალიზი

კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა მიიჩნევა მასზე გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე მნიშვნელოვან ინდიკატორად. თუმცა, უზრუნველყოფის საგანი იძლევა დამატებით გარანტიას და „ჯგუფი“, როგორც წესი, მსესხებლისგან მოითხოვს სესხის უზრუნველყოფას.

მოთხოვნილი უზრუნველყოფის თანხა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. „ჯგუფმა“ შეიმუშავა სახელმძღვანელო მითითებები დასაშვები უზრუნველყოფის ტიპის და შეფასების პარამეტრების შესახებ.

ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს იმას, რომ ბიზნეს სესხების, ოქროს სალომბარდო სესხებისა და იპოთეკური სესხების ძირითადი ნაწილი სრულად იქნას დაფარული გირაოს საბაზრო ღირებულებით.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას გირაოსა და სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფაზე, რომელიც აზღვევს კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, გაუფასურების გამოკლებით, უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით:

ლარი '000 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა დაქვემდებარება					
	უძრავი ქონება	ფულადი სახსრებით		უზრუნველყოფის გარეშე	ძვირფასი ლითონები	სულ
		უზრუნველყოფა	სხვა			
ბიზნესი	231,644	20,261	30,182	701	558	283,346
სამომხმარებლო	199,961	2,872	1,739	43,998	-	248,570
იპოთეკური	87,247	1,714	160	259	-	89,380
ოქროს სალომბარდო	1,114	-	-	-	44,920	46,034
სულ	519,966	24,847	32,081	44,958	45,478	667,330

ლარი '000 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა დაქვემდებარება					
	უძრავი ქონება	ფულადი სახსრებით		უზრუნველყოფის გარეშე	ძვირფასი ლითონები	სულ
		უზრუნველყოფა	სხვა			
ბიზნესი	191,294	18,879	18,827	365	-	229,365
სამომხმარებლო	138,301	3,367	931	43,220	-	185,819
იპოთეკური	57,421	38	75	3	-	57,537
ოქროს სალომბარდო	1,558	3,558	-	1,248	80,857	87,221
სულ	388,574	25,842	19,833	44,836	80,857	559,942

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არაა წარმოდგენილი ჭარბი უზრუნველყოფა. სხვადასხვა სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, ნაჩვენებია უზრუნველყოფა, რომელიც ყველაზე მეტად შეესაბამება გაუფასურების შეფასებას. უზრუნველყოფის გარეშე სესხების უდიდესი ნაწილი წარმოადგენს სახელფასო სესხებს, რომელთა შორისაა პირადი გარანტიებით დაზღვეული სესხებიც.

ინფორმაცია მომხმარებელზე გაცემული გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხების შესახებ იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

(ვ) დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა ძირითადად წარმოადგენს უძრავ ქონებას, რომელსაც „ჯგუფი“ იღებს ვადაგადაცილებული სესხების დასაფარად. ეს აქტივები მიიჩნევა მარაგებად, შემენისას აღიარდება შესაბამისი სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებით და შემდგომში ფასდება ამ ღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. „ჯგუფის“ პოლიტიკა ითვალისწინებს დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შეძლებისდაგვარად მალე გაყიდვას.

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფის მიერ დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულებამ შეადგინა 219 ათასი ლარი (2017 წელს: 539 ათასი ლარი). ხოლო, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის რეალიზაციამ შეადგინა 1,936 ათასი ლარი (2017 წელს: 8,118 ათასი ლარი).

9. ძირითადი საშუალებები

ლარი '000	მიწა	საოფისე და შენობა- ნაგებობები		საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი, ინვენტარი და სხვა ძირითადი საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სულ
		მწა	ნაგებობები	აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი, ინვენტარი და სხვა ძირითადი საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სულ
თვითღირებულება								
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	449	15,103	6,879	681	7,479	3,055	33,646	
შესყიდვები	-	350	284	16	1,124	1,198	2,972	
გაყიდვები	-	-	-	-	(64)	(983)	(1,047)	
ტრანსფერები	-	-	-	-	-	-	-	
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	449	15,453	7,163	697	8,539	3,270	35,571	
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	449	15,453	7,163	697	8,539	3,270	35,571	
შესყიდვები	-	106	97	198	901	265	1,567	
გაყიდვები	-	-	-	(178)	-	-	(178)	
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	449	15,559	7,260	717	9,440	3,535	36,960	
დაგროვილი ცვეთა								
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	3,179	3,771	600	5,402	2,540	15,492	
ცვეთის ხარჯი	-	645	816	57	630	213	2,361	
გაყიდვები	-	-	-	-	(62)	(962)	(1,024)	
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	3,824	4,587	657	5,970	1,791	16,829	
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	3,824	4,587	657	5,970	1,791	16,829	
ცვეთის ხარჯი	-	280	547	48	733	239	1,847	
გაყიდვები	-	-	-	(176)	-	-	(176)	
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	4,104	5,134	529	6,703	2,030	18,500	
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
1 იანვარი 2017 წელი	449	11,924	3,108	81	2,077	515	18,154	
31 დეკემბერი 2017 წელი	449	11,629	2,576	40	2,569	1,479	18,742	
31 დეკემბერი 2018 წელი	449	11,455	2,126	188	2,737	1,505	18,460	

10. გუდვილი

გუდვილი 20,374 ათასი ლარის ოდენობით სრულად უკავშირდება 2008 წელს სს „კორის“ მიერ სს „სტანდარტ ბანკის“ შეძენას.

„ჯგუფი“ მიიჩნევა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ მთლიან ერთეულად გაუფასურების შემოწმების მიზნით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი თანხა ეფუძნება გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც შეფასებულია ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით.

ანაზღაურებადი თანხების შეფასებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები წარმოდგენილია ქვემოთ. მნიშვნელოვან დაშვებებზე მინიჭებული ღირებულებები წარმოადგენდნენ ხელმძღვანელობის მიერ საბანკო სექტორში მომავალი ტენდენციების და ქვეყნის ეკონომიკის ზრდის დაგეგმილი განაკვეთის შეფასებას და ეფუძნება როგორც გარე, ისე შიდა წყაროებიდან მოპოვებულ ისტორიულ მონაცემებს.

პროცენტებში	2018	2017
დისკონტირების განაკვეთი	13.3%	10.2%
ზრდის განაკვეთი ოპერაციების შეწყვეტამდე	5.2%	5.5%
თავისუფალი ფულადი ნაკადების დაგეგმილი ზრდის განაკვეთი (საშუალოდ მომავალი ხუთი წლისთვის)	4.8%	5.5%

დისკონტირების განაკვეთი ასახავს აშშ დოლარში ინვესტირებულ კაპიტალზე, ფულადი ნაკადების უკუგების მოთხოვნილ განაკვეთს, მსგავსი კომპანიებისათვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასებული ანაზღაურებადი თანხა აღემატებოდა მის საბალანსო ღირებულებას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი გონივრული ცვლილება მნიშვნელოვან დაშვებებში არ გამოიწვევდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულების გადაჭარბებას ანაზღაურებად თანხაზე.

11. დაბეგვრა

ლარი'000	2018	2017
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი		
მიმდინარე წელი	(1,571)	-
ცვლილება დროებით სხვაობებში დროებითი სხვაობების წარმოშობის ან აღდგენის შედეგად	(1,447)	39
სულ მოგების გადასახადი სარგებელი/(ხარჯი)	(3,018)	39

2018 წელს, მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების მოქმედი საგადასახადო განაკვეთია 15% (2017 წელს: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება

ლარი '000	2018	%	2017	%
მოგება დაბეგვრამდე	23,188		11,883	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	3,478	15	1,782	15
ცვლილება არალიარებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივში	(193)	(1)	(654)	(6)
კანონმდებლობაში ცვლილებით გამოწვეული ცვლილება არალიარებულ გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებებში (განმარტებითი შენიშვნა 3)	337	1	(658)	(6)
წმინდა დაუბეგრავე შემოსავალი	(604)	(3)	(509)	(4)
	3,018	12	(39)	(1)

წლის განმავლობაში დროებით სხვაობებში ცვლილება

'000 ლარი	მოგებაში ან		
	1 იანვარი 2018 წელი	ზარალში აღიარებული	31 დეკემბერი 2018 წელი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(941)	460	(481)
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	425	(307)	118
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	944	(944)	-
სხვა	(704)	(656)	(1,360)
	(276)	(1,447)	(1,723)

'000 ლარი	მოგებაში ან		
	1 იანვარი 2017 წელი	ზარალში აღიარებული	31 დეკემბერი 2017 წელი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,437)	496	(941)
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივი	66	359	425
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	1,380	(436)	944
სხვა	(324)	(380)	(704)
	(315)	39	(276)

მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები არ აღიარებულა შემდეგ ერთეულებთან მიმართებაში:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	193

„ჯგუფის“ მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი ვადის გასვლის დღისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
2019	-	-
2021	-	1,137
	-	1,137

საქართველოს ხელისუფლების ბოლო განცხადების თანახმად, საბანკო სექტორის გადასვლა ახალ საგადასახადო საკანონმდებლო სისტემაზე (შენიშვნა 3) ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა.

12. სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან

'000 ლარი	ვალუტა	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
			ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება	ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება
Black Sea Trade and Development Bank (BSTDB) Nederlandse FinancieringsMaatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO)	აშშ დოლარი	2019	11,995	11,995	9,934	9,934
Responsibility SICAV (Lux)	ლარი	2023	31,363	31,363	31,260	31,260
Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft (DEG)	აშშ დოლარი	2023	5,368	5,368	-	-
Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft (DEG)	ევრო	2025	20	20	-	-
სესხები სებ-საგან	აშშ დოლარი	2025	36	36	-	-
სულ	ლარი	2019	23,023	23,023	24,020	24,020
			71,805	71,805	65,214	65,214

„ჯგუფმა“ 2018 წელს ხელი მოაწერა DEG-სთან სესხის შეთანხმებას, მაგრამ სესხი ჯერ არ გაცემულა. ბალანსი ასახავს გაუცემელ თანხებზე დარიცხულ პროცენტს.

ლიკვიდურობის მართვის მიზნით, ბანკმა სებ-ისგან მიიღო, 23,023 ათასი ლარის ოდენობის მოკლევადიან სესხები 3 თვემდე საწყისი დაფარვით ვადით (2017: 24,020 ათასი ლარი).

საქართველოს ეროვნული ბანკის სესხები უზრუნველყოფილია 14,702 ათასი ლარის ოდენობის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებით და 11,405 ლარის ოდენობის მომხმარებელზე გაცემული სესხებით (2017: ნული).

„ჯგუფმა“ დააკმაყოფილა სასესხო ხელშეკრულებებში განსაზღვრული ყველა ფინანსური შეზღუდვა 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

13. სუბორდინირებული სესხები

'000 ლარი	ვალუტა	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
			ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
შპს „სტანდარტ კაპიტალ საქართველო“	აშშ დოლარი	2025	5,650	5,650	6,268	6,268
შპს „სტანდარტ კაპიტალ საქართველო“	აშშ დოლარი	2026	4,324	4,324	4,696	4,696
დაბი კონტრაქტინგი	აშშ დოლარი	2023	21,417	21,417	20,742	20,742
დაბი კონტრაქტინგი	აშშ დოლარი	2024	14,724	14,724	-	-
სულ			46,115	46,115	31,706	31,706

გაკოტრების შემთხვევაში, სუბორდინირებული სესხები დაიფარება „ჯგუფის“ ყველა სხვა ვალდებულების სრულად დაფარვის შემდეგ.

14. ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში, წარმოდგენილი პერიოდისთვის, ანალიზდება იმ ვალდებულებების მოძრაობა, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებაში, დაკავშირებული არიან ფინანსური საქმიანობიდან ფულად ნაკადებთან.

ლარი'000	სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	სუბორდინირებული სესხები	სულ
	ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	65,214	31,706
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან	4,917	12,819	17,736
სესხების მიღება	15,837	14,137	29,974
სესხების დაფარვა	(10,920)	(1,318)	(12,238)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რეგულირება	1,175	1,593	2,768
წმინდა საპროცენტო მოძრაობება მათ შორის საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი/(მოგება)	499	(3)	496
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	71,805	46,115	117,920

ლარი'000	სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	სუბორდინირებული სესხები	სულ
	ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	10,696	33,705
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან	53,109	(1,271)	51,838
სესხების მიღება	59,467	-	59,467
სესხების დაფარვა	(6,358)	(1,271)	(7,629)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რეგულირება	592	(740)	(148)
წმინდა საპროცენტო მოძრაობება მათ შორის საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი/(მოგება)	817	12	829
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	65,214	31,706	96,920

15. დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე

ლარი '000	2018	2017
ვადიანი დეპოზიტები ბანკებისგან	-	16,785
სხვა ბანკების მოკლევადიანი ანგარიშები	225	167
სულ დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	225	16,952

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს ბანკი, რომლის ნაშთიც აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს (2017: ნული).

16. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან

ლარი '000	2018	2017
მიმდინარე ანგარიშები	200,073	139,371
ვადიანი ანაზრები	483,193	440,255
სულ მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები კლიენტებისგან	683,266	579,626
გაცემული გარანტიებისა და აკრედიტივების უზრუნველყოფა	18,844	18,367

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფს“ ჰყავს 5 კლიენტი (2017 წელს: 7 კლიენტი), რომელთა ნაშთები აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ეს ნაშთები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 108,119 ათას ლარს (2017 წელს: 161,225 ათასი ლარი).

ლარი '000	2018	2017
კერძო საწარმოები	342,972	317,861
ფიზიკური პირები	278,409	204,355
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	61,885	57,410
სულ მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები კლიენტებისგან	683,266	579,626

კლიენტებისთვის გადასახდელი თანხების ანალიზი ეკონომიკური სექტორის მიხედვით:

ლარი '000	2018	2017
ფიზიკური პირები	278,410	204,329
ვაჭრობა და მომსახურება	126,451	101,051
მშენებლობა	62,966	28,663
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	61,885	154,622
დაზღვევა	17,997	9,229
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	11,323	19,137
ენერგეტიკა	9,580	198
სამთო მრეწველობა	3,433	1,145
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	554	2,108
სხვა	110,667	59,144
სულ მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები კლიენტებისგან	683,266	579,626

ინფორმაცია იმ მომხმარებელთა შესახებ რომელთა ბალანსებიც გამოყენებულია უზრუნველყოფის სახით მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

17. სხვა ვალდებულებები

ლარი '000	2018	2017
ანგარიშსწორება პლასტიკური ბარათებითა და თანხის გადარიცხვის ოპერაციები	7,966	8,010
თანამშრომლებისთვის დარიცხული ანაზღაურების თანხა	2,625	2,764
ფინანსური ვალდებულებები მიღებული მომსახურებებიდან	968	598
სხვა	134	561
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,693	11,933
ანარიცხები გარანტიებისთვის და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	206	548
სხვა ანარიცხები	2,322	1,755
სხვა	245	321
სულ სხვა ვალდებულებები	14,466	14,557

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებად ან ვალდებულებებად აღრიცხული უცხოურ ვალუტაში ფორვარდ კონტრაქტების სამართლიანი ღირებულებები, მათ პირობით ღირებულებებთან ერთად. ბრუტო სახით აღრიცხული პირობითი ღირებულება წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის ქვემდებარე აქტივის თანხას, საცნობარო განაკვეთს ან ინდექსს და წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტების ღირებულებაში ცვლილებების შეფასების საფუძველს. პირობითი ღირებულება აღნიშნავს წლის ბოლოსთვის დარჩენილი ოპერაციების მოცულობას და არ იძლევა ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სხვა აქტივებში (2017 წლის 31 დეკემბერს: სხვა ვალდებულებებში) მოცემულ უცხოური ვალუტის ფორვარდული კონტრაქტების სამართლიან ღირებულებას პირობით ღირებულებებთან ერთად.

ლარი '000	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
	პირობითი ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	პირობითი ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
უცხოური ვალუტის ფორვარდული კონტრაქტები				
გაყიდვა აშშ დოლარი ყიდვა ლარი	42,123	334	-	-
გაყიდვა აშშ დოლარი ყიდვა ლარი	-	-	32,878	(111)

18. საკუთარი კაპიტალი

აქციების რაოდენობა

	ჩვეულებრივი აქციები	
	2018	2017
გამოშვებული 1 იანვრის მდგომარეობით	1,213,720	1,213,720
ნადდი ფულის სახით გამოშვებული, სრულად გადახდილი	-	-
გამოშვებული 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გადახდილი	1,213,720	1,213,720
ავტორიზებული აქციები - ნომინალური ღირებულება	100	100

ყველა ჩვეულებრივი აქცია ხარისხდება თანაბრად ბანკის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში.

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და მათ აქვთ „ბანკის“ კრებებზე აქციაზე ერთი ხმის უფლება. 2018 და 2017 წელში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

19. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დათვლილი წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ლარი '000	2018	2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	72,049	58,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,040	3,824
სხვა ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნები	1,087	912
სულ საპროცენტო შემოსავალი	77,176	63,080
მიმდინარე ანგარიშები და ანაზრები კლიენტებისგან	25,733	23,342
სესხი ფინანსური ინსტიტუტებისგან	7,115	3,962
სუბორდინირებული სესხები	2,201	2,175
სულ საპროცენტო ხარჯი	35,049	29,479
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	42,127	33,601

20. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში, ფასს 15-ის ფარგლებში მომხმარებლებთან კონტრაქტებიდან საკომისიო შემოსავალი დაყოფილია საკომისიო შემოსავლების ძირითადი ტიპების მიხედვით:

ლარი'000	2018	2017
ოპერაციები პლასტიკური ბარათით	2,892	3,084
ანგარიშსწორების ოპერაციები	1,911	1,638
მიმდინარე ანგარიშების მომსახურების ოპერაციები	822	658
ფულადი ოპერაციები	720	570
სხვა	269	305
სულ საკომისიო შემოსავალი მომხმარებლებთან კონტრაქტებიდან	6,614	6,255
ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულება	1,821	1,166
სულ საკომისიო შემოსავალი	8,435	7,421
ოპერაციები პლასტიკური ბარათით	2,343	2,777
ფულადი ოპერაციები	513	544
ანგარიშსწორების ოპერაციები	421	400
სხვა	441	329
სულ საკომისიო ხარჯები	3,718	4,050
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,717	3,371

შესრულების ვალდებულებები და შემოსავლების აღიარების პოლიტიკა

საკომისიო შემოსავლები მომხმარებლებთან კონტრაქტებისგან განისაზღვრება კონტრაქტში არსებული სპეციფიკიდან გამომდინარე. ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს მას შემდეგ, რაც გადასცემს სესრვისზე კონტროლის უფლებას მომხმარებელს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოგვიდგენს ინფორმაციას ვალდებულების დაკმაყოფილების ხასიათსა და ვადებზე მომხმარებელთან დადებულ კონტრაქტებზე, რომელიც მოიცავს ანგარიშსწორების მნიშვნელოვან პირობებსა და შემოსავლების აღიარების პოლიტიკას.

სერვისის ტიპები	ვალდებულების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები მომხმარებელთან დადებულ კონტრაქტებზე ანგარიშსწორების მნიშვნელოვან პირობებთან ერთად	შემოსავლების აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (გამოიყენება 2018 წლის 1 იანვრიდან)
საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურება	ჯგუფი ახორციელებს საცალო და კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას, რომელიც მოიცავს ანგარიშების მენეჯმენტს, ოვერდრაფტის ობიექტების უზრუნველყოფას, ოპერაციებს უცხოურ ვალუტაში, საკრედიტო საბარათე და მომსახურების საკომისიოებს.	შემოსავალი ანგარიშის მომსახურებიდან და მომსახურების საკომისიოსგან აღიარდება (over time) დროის განმავლობაში.
მომსახურება	მიმდინარე ანგარიშის მენეჯმენტის საფასური იჭრება კლიენტის ანგარიშიდან ყოველთვიურად. ტრანზაქციებზე დაფუძნებული შიდაგაცვლითი ოპერაციების გადასახადი (Transaction-based fees for interchange), ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში და ოვერდრაფტები იჭრება კლიენტის ანგარიშიდან ოპერაციის მოხდენის შემდეგ. მომსახურების საკომისიო მომხმარებელს ერიცხება ყოველთვიურად და ეფუძნება ფიქსირებულ განაკვეთებს, რომელიც ჯგუფის მიერ გადაიხდება ყოველწლიურად.	შემოსავალი რომელიც დაკავშირებული ტრანზაქციებთან აღიარდება იმ დროის კონკრეტულ მომენტში.

21. სხვა საოპერაციო ხარჯები

ლარი '000	2018	2017
მიმდინარე საიჯარო ხარჯები	2,525	2,424
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურებები	1,209	1,511
პროფესიონალური მომსახურებები	1,178	1,300
დაცვის ხარჯი	469	374
ტრანსპორტირება და ინკასაცია	439	386
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	434	535
კომუნიკაციები	407	409
რემონტი და ტექნიკური უზრუნველყოფა	385	735
საოფისე ინვენტარი	326	280
დაზღვევა	313	401
წარმომადგენლობითი ხარჯები	269	298
პლასტიკური ბარათის ხარჯები	79	66
სამივლინებო ხარჯები	77	108
სხვა	971	891
სულ საოპერაციო ხარჯები	9,081	9,718

2018 წელს ფინანსური აუდიტორებისთვის გადახდილი პროფესიონალურმა ხარჯებმა შეადგინა 123 ათასი ლარი (2017 წელს: 96 ათასი ლარი).

22. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

„ჯგუფს“ აქვს დასაკმაყოფილებელი სესხების გაცემის საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები იღებენ დამტკიცებული სესხების ფორმას, საკრედიტო ბარათების ლიმიტებსა და ოვერდრაფტის ფუნქციებს. „ჯგუფი“ გაცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს კლიენტების მხრიდან მესამე პირების წინაშე ვალდებულების შესრულების უზრუნველსაყოფად. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და ზოგადად გრძელდება სამ წლამდე ვადით.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემისას „ჯგუფი“ იყენებს იგივე საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებს, რომელსაც ის მიმართავს კლიენტებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები კატეგორიების მიხედვით მოცემულია შემდეგ ცხრილში. ცხრილში წარმოდგენილი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან დაკავშირებული თანხები მოიაზრებს წინასწარ სრულად გადახდილ თანხებს. ცხრილში ასახული გარანტიებისა და აკრედიტივებისთვის განკუთვნილი თანხები მოიცავს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომელიც აღიარდებოდა ანგარიშგების დღეს, თუ კონტრაქტორები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების სრულად შესრულებას.

ლარი '000	2018	2017
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულები		
გარანტიები	45,749	55,708
აკრედიტივები	2,462	1,122
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულები	48,211	56,830
გამოკლებული გარანტიებისა და აკრედიტივების უზრუნველყოფის სახით არსებული ფულადი სახსრები	(18,844)	(18,367)
გარანტიებზე და აკრედიტივებზე წმინდა დაქვემდებარება	29,367	38,463
გამოუყენებელი სესხის გაცემის ვალდებულებები	14,930	18,613

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის მიზნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასათვლელად, „ჯგუფი“ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს ეტაპი 1-ს აკუთვნებს (2018 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1). მენეჯმენტი თვლის, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არამატერიალურია საანგარიშგებო პერიოდებისთვის.

23. რისკების მართვა

რისკების მართვა საბანკო ბიზნესისთვის ფუნდამენტურია და „ჯგუფის“ ოპერირების აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. „ჯგუფის“ ძირითად რისკებს წარმოადგენს საბაზრო, საკრედიტო, ლიკვიდურობის, ასევე საოპერაციო, იურიდიული და რეპუტაციასთან დაკავშირებული რისკები.

„ჯგუფის“ რისკების მართვის პოლიტიკები მიზნად ისახავს რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, რისკების სათანადო ზღვრის დაწესებას და კონტროლს, რისკის დონის მუდმივ კონტროლს და ლიმიტების დაცვას. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები გადაიხედება რეგულარულად, მათში საბაზრო პირობებში, პირობებში, შეთავაზებულ პროდუქტებსა და სერვისებში ცვლილებების ასახვის მიზნით, და განვითარდეს საუკეთესო პრაქტიკა. „ჯგუფმა“ შეიმუშავა მნიშვნელოვანი რისკებისა და კაპიტალის ანგარიშგების სისტემა.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფის“ ხელმძღვანელობის უფლებამოსილმა ორგანოებმა ეროვნული ბანკის რეკომენდაციებისა და რეგულაციების მიხედვით, დაამტკიცეს „ჯგუფის“ შიდა დოკუმენტაცია, რომელშიც ჩამოყალიბებულია „ჯგუფის“ ძირითადი რისკების ამოცნობის, მართვისა და სტრეს-ტესტის პროცედურები და მეთოდოლოგიები.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მნიშვნელოვანი რისკების მართვის სისტემის ზედამხედველობაზე, ასევე მიმოიხილავს რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებს, ასევე ამტკიცებს მაღალი რისკის პოზიციებს.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკის გამანეიტრალებელი საზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე, ასევე იმის უზრუნველყოფაზე, რომ „ჯგუფი“ ფუნქციონირებდეს დადგენილი რისკის პარამეტრებში. რისკების დეპარტამენტის უფროსი პასუხისმგებელია მთლიანი რისკის მართვასა და შესაბამისობის ფუნქციაზე, პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვაზე, რომლებიც უზრუნველყოფენ ფინანსური და არაფინანსური რისკების იდენტიფიცირებას, შეფასებას, მართვასა და ანგარიშგებას. იგი პირდაპირ ანგარიშვალდებულია აღმასრულებელი დირექტორის წინაშე.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია აკონტროლოს „ჯგუფის“ შესაბამისობა რისკის ლიმიტსა და კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან, რაც დადგენილია „ჯგუფის“ შიდა დოკუმენტაციით. „ჯგუფის“ რისკების მართვის პროცედურების ეფექტურობის კონტროლის და მათი თანმიმდევრული გამოყენების თვალსაზრისით, სამეთვალყურეო საბჭო და მართვის ორგანოები პერიოდულად იღებენ შიდა აუდიტის და რისკების დეპარტამენტის მიერ მომზადებულ ანგარიშებს, განიხილავენ ანგარიშების შინაარსს და შემოთავაზებულ მაკორექტირებელ ქმედებებს.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკებს, როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციის დონეზე. იმისათვის, რომ მიიღონ ეფექტური და ეფექტიანი გადაწყვეტილებები, „ჯგუფმა“ შეიმუშავა საკრედიტო კომიტეტის იერარქია, რომელიც დამოკიდებულია რისკის ტიპსა და თანხაზე.

გარე და შიდა რისკ ფაქტორების იდენტიფიცირება და მართვა ხორციელდება ორგანიზაციის მასშტაბით. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკ ფაქტორების სრული სპექტრის იდენტიფიცირებას და მიმდინარე რისკების შემარბილებელ პროცედურებზე რწმუნების დონის განსაზღვრას. სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკების ანალიზისგან დამოუკიდებლად, რისკების დეპარტამენტი მონიტორინგს უწევს ფინანსურ და არაფინანსურ რისკებს საოპერაციო ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრებით, იმისთვის რომ მოისმინოს ექსპერტთა მოსაზრებები მათი საქმიანობის სფეროებთან დაკავშირებით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს მიაყენებს ფინანსურ ზარალს. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ბანკის მიერ კონტრაგენტებთან საკრედიტო და სხვა ტრანზაქციების განხორციელებით, რის შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივი.

ჯგუფი ახარისხებს მის მიერ ნაკისრ საკრედიტო რისკებს ერთ მსესხებელთან ან მსესხებელთა ჯგუფთან დაკავშირებული დასაშვები რისკის დონის დადგენით. ბანკმა შემდგომში დააფუძნა საკრედიტო კომიტეტის 3 დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტის დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ზღვარი

განსხვავდება სესხის ტიპის მიხედვით. მხოლოდ საცალო სესხები (ხელფასი/საკრედიტო ბარათი/ოვერდრაფტი) მაქსიმალური ოდენობით 17 ათასი ლარი გაცივმა ფილიალის დონეზე. კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერები ავსებენ საკრედიტო განაცხადის ფორმებს, რომელსაც გადასცემენ შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს ლიმიტის დასამტკიცებლად.

საკრედიტო რისკის მგრძობელობაზე მონიტორინგის განსახორციელებლად პორტფელის ანალიზის მენეჯერის მიერ იწერება და საკრედიტო რისკების დეპარტამენტის მიერ მიმოიხილება რეგულარული ანგარიშები. მონიტორინგი მოიცავს კლიენტის საქმიანობის ფინანსური შედეგების მიმოხილვას.

ბანკის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის მიმართ მგრძობელობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

ლარი '000	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული					
	სტანდარტის			ვადაგადაცილებული ეტაპი 1 და ეტაპი 2	გაუფასურებული სესხები/ ეტაპი 3	სულ
	მაღალი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	ქვემოთ შეფასება			
31 დეკემბერი 2018						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	36,837	-	-	-	-	36,837
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	114,432	-	-	-	-	114,432
კლიენტებზე გაცემული სესხები (ბრუტო)						
სამომხმარებლო სესხები	2,867	190,986	43,338	5,552	5,827	248,570
ბიზნეს სესხები	20,819	216,778	30,069	10,309	5,371	283,346
იპოთეკური სესხები	1,715	85,432	417	835	981	89,380
ოქროს სალომბარდო სესხები	35,313	916	-	96	9,709	46,034
	60,714	494,112	73,824	16,792	21,888	667,330
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	56,810	-	-	-	-	56,810
სხვა ფინანსური აქტივები	2,733	-	-	296	-	3,029
სულ	271,526	494,112	73,824	17,088	21,888	878,438

ლარი '000	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული					
	სტანდარტის			ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული		სულ
	მაღალი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	ქვემოთ შეფასება	გაუფასურებული	გაუფასურებული	
31 დეკემბერი 2017						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	46,514	-	-	-	-	46,514
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	76,551	-	-	-	-	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები (ბრუტო)						
სამომხმარებლო სესხები	3,367	127,702	41,243	13,166	342	185,820
ბიზნეს სესხები	5,646	160,054	50,394	6,893	6,376	229,363
იპოთეკური სესხები	38	55,235	406	1,634	224	57,537
ოქროს სალომბარდო სესხები	62,350	1,318	5,430	36	18,088	87,222
	71,401	344,309	97,473	21,729	25,030	559,942
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	53,333	-	-	-	-	53,333
სხვა ფინანსური აქტივები	2,201	-	-	227	-	2,428
სულ	250,000	344,309	97,473	21,956	25,030	738,768

ქვემოთ მოცემულია ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზი ხანდაზმულობის მიხედვით. ვადაგადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ ითვლება გაუფასურებულად მათი მაღალი ხარისხისა და საკმარისი უზრუნველყოფის გამო.

„ჯგუფის“ ‘არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივები’ შემდეგი სახით კლასიფიცირდება:

- მაღალი შეფასება: არავადაგადაცილებული ფინანსური აქტივი, რომელიც უზრუნველყოფილია ანაბრით ან ძვირფასი ლითონებით. „ჯგუფი“ სებ-ში სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებსა და ობლიგაციებს და სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატებს მიაკუთვნებს მაღალი შეფასების ფინანსურ აქტივებს.

- სტანდარტული შეფასება: უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი არავადაგადაცილებული ფინანსური აქტივი დადებითი ფინანსური ინდიკატორებით.
- სტანდარტის ქვემოთ შეფასება: დადებითი ფინანსური ინდიკატორებიანი, არავადაგადაცილებული ფინანსური აქტივი, რომელიც უზრუნველყოფილია სხვა ტიპის აქტივით ან არ არის სრულად უზრუნველყოფილი.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2018 წელი	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
სამომხმარებლო სესხები	4,788	466	296	-	5,550
ბიზნეს სესხები	5,527	4,783	-	-	10,310
იპოთეკური სესხები	663	122	50	-	835
ოქროს სალომბარდო სესხები	97	-	-	-	97
სულ	11,075	5,371	346	-	16,792

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2017 წელი	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
სამომხმარებლო სესხები	5,873	1,082	908	5,303	13,166
ბიზნეს სესხები	3,568	1,270	631	1,424	6,893
იპოთეკური სესხები	580	116	21	917	1,634
ოქროს სალომბარდო სესხები	18	-	-	18	36
სულ	10,039	2,468	1,560	7,662	21,729

„ჯგუფი“ ასევე ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარანტიებისა და აკრედიტივებისაგან. საკრედიტო რისკი გარე-საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის განისაზღვრება იმ ზარალის მიღების შესაძლებლობით, რომელიც გამოწვეულია ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტორი მეორე მხარის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობით. პირობითი ვალდებულებების აღებისას ბანკი იყენებს იმავე საკრედიტო პოლიტიკას, რასაც საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, კრედიტის დამტკიცების დადგენილი პროცედურის, დაწესებული რისკის კონტროლის ლიმიტების და მონიტორინგის პროცედურების შესაბამისად.

„ჯგუფის“ ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

'000 ლარი აქტივები	2018				2017			
	საქართველო		უცხოური უცხოური ქვეყნები		საქართველო		უცხოური უცხოური ქვეყნები	
	საქართველო	OECD	სულ	საქართველო	OECD	სულ	საქართველო	OECD
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,402	17,690	745	36,837	26,091	20,108	315	46,514
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	114,432	-	-	114,432	76,551	-	-	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები	651,691	6,498	9,141	667,330	546,277	5,669	7,996	559,942
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	56,810	-	-	56,810	53,333	-	-	53,333
სხვა ფინანსური აქტივები	3,029	-	-	3,029	2,428	-	-	2,428
სულ	844,364	24,188	9,886	878,438	704,680	25,777	8,311	738,768

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. აქ იგულისხმება ფულის იმ საჭირო ოდენობის არსებობა, რომელიც დააკმაყოფილებს დეპოზიტების თანხების გატანას და ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს მათი ვადის დადგომის შემთხვევაში. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ფინანსური დაწესებულებების მართვისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, „ჯგუფი“ ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებსა და საბანკო ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის შემადგენელ ნაწილს. მმართველობითი საბჭო აწესებს ლიმიტს დასაფარი თანხის მინიმალურ ნაწილზე ანაბრებიდან თანხის გატანის შემთხვევაში, ასევე ბანკთაშორისი და სასესხო საშუალებების იმ მინიმალურ ნაწილზე, რომელიც უნდა ეყოს თანხაზე მოთხოვნას როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ ვითარებაში. ისინი ასევე ადგენენ პარამეტრებს ვალდებულებების ბაზის რისკის დივერსიფიკაციისათვის.

„ჯგუფის“ ლიკვიდურობის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგს:

- ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და ლიკვიდური აქტივების საკმარისი დონის შენარჩუნება დროის სხვადასხვა მონაკვეთში ბანკის ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად;
- „ჯგუფის“ სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისი დაფინანსების გეგმის შენარჩუნება;
- დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნებას და ამით როგორც ქვეყნის შიდა, ისე უცხოური წყაროებიდან ბანკის მიერ სესხების მიღების შესაძლებლობის გაუმჯობესება;
- მაღალი ლიკვიდურობისა და მაღალი ხარისხის აქტივების შენარჩუნება;
- პროდუქტების ბაზის ცვლილება დროის შუალედში დაფინანსების არსებული წყაროების შესაბამისად;
- ლიკვიდურობის კოეფიციენტების ყოველდღიური მონიტორინგი მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად; და
- დროის ნებისმიერ შუალედში აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურის მუდმივი მონიტორინგი.

„ჯგუფის“ სახაზინო ფუნქციები მოიცავს შემდეგ პასუხისმგებლობებს:

- სებ-ის ლიკვიდურობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა, ასევე შესაბამისობა ლიკვიდურობის მოთხოვნების იმ მუხლებთან, რომლებიც შედის უცხოურ კრედიტორებთან დადებულ ხელშეკრულებებში;
- ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი ყოველდღიური ანგარიში, მათ შორის ხელმძღვანელობის ინფორმირება ძირითადი ვალუტების (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო) ლიკვიდურობის დონის, ნაღდი ფულის პოზიციის შესახებ;
- ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი ყოველკვირეული ანგარიში ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზის შესახებ ძირითად ვალუტაში (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო);
- ლიკვიდური აქტივების დონის მუდმივი კონტროლი/მონიტორინგი;
- დეპოზიტებისა და სხვა ვალდებულებების კონცენტრაციის მონიტორინგი; და
- სტრესულ ვითარებაში ლიკვიდურობის შენარჩუნების მიზნით ფულადი სახსრების სწრაფად გაზრდის გეგმის არსებობა.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობას უწევს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია სებ-ს მიერ. სებ-ის მოთხოვნით, მინიმალური საშუალო თვიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტი უნდა იყოს არანაკლებ 30%-ისა. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი ვალდებულია უზრუნველყოს სახაზინო განყოფილების მიერ ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციის ჯეროვნად მართვა. რისკების მართვის განყოფილებას ევალება ამ საქმიანობათა გაკონტროლება. ლიკვიდურობის პოზიციასთან და მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით

ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება მიღებულ იქნა დაუყოვნებლივ. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად საჭიროებს უფრო მეტ დროს, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში:

ლარი'000	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან და დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	24,487	21,171	36,978	-	82,636
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	458,819	153,894	82,546	2,651	697,910
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,693	-	-	-	11,693
სუბორდინირებული სესხები	432	3,318	14,026	40,517	58,293
არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	495,431	178,383	133,550	43,168	850,532

ლარი'000	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან და დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	43,802	7,520	37,673	6,654	95,649
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	426,278	105,347	58,177	807	590,609
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,933	-	-	-	11,933
სუბორდინირებული სესხები	286	2,925	11,961	26,455	41,627
არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	482,299	115,792	107,811	33,916	739,818

„ჯგუფი“ განიხილავს მისი ფინანსური გარანტიების და გამოუყენებელი სესხის გაცემის ვალდებულებების მაქსიმალურ ლიკვიდურობის რისკს 3 თვეზე ნაკლები ვადით, რადგან ეს არის ყველაზე ადრეული პერიოდი, როდესაც შესაძლებელი გახდება გარანტიის გამოთხოვნა ან სესხის გაცემის ვალდებულების გამოყენება. ამასთან, განვლილი გამოცდილების საფუძველზე, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის რისკი დამოკიდებულია მის ფინანსურ ვალდებულებებისა და გაუთვალისწინებელი ვითარებების სახელშეკრულებო ვადებზე:

ლარი '000	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018 წელი	19,318	19,348	24,410	65	63,141
31 დეკემბერი 2017 წელი	24,827	12,122	36,407	2,087	75,443

„ჯგუფს“ აქვს მოლოდინი, რომ ყველა პირობითი ვალდებულება არ იქნება გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ხასიათდება მერყეობით, რაც გამოწვეულია საბაზრო ფასების ცვლილებით. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის და ფასებთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის ღია პოზიციების გამო, რომლებიც ექვემდებარება ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებს, აგრეთვე საბაზრო ფასების და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობას. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია ბაზარზე არსებული რისკის შეფასების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში.

ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს „ჯგუფი“ მართავს, სებ-ის მიერ დაწესებული კოეფიციენტების მეშვეობით. ამ ლიმიტების მონიტორინგი წარმოებს ყოველდღიურად და არის მმართველთა საბჭოს ზედამხედველობის ქვეშ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის მერყეობის გამო. „ჯგუფის“ მიერ მიღებული სესხების ნაწილს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს, ხოლო „ჯგუფის“ ანაზრები და სასესხო პორტფელის უმრავლესობა ფიქსირებულ განაკვეთს ატარებენ, სებ-ი იხდის ცვალებად საპროცენტო განაკვეთს „ჯგუფის“ მიერ ეროვნულ ბანკში განთავსებულ ნომინალურ რეზერვებზე. „ჯგუფს“ ასევე აქვს კლიენტებზე გაცემული სესხები, ცვალებად-განაკვეთიანი საპროცენტო შემოსავლით. ეს ფინანსური აქტივები ანეიტრალებენ ნასესხებ თანხებზე საპროცენტო განაკვეთის უარყოფითი ცვლილებით გამოწვეულ შესაძლო ზარალის ეფექტს.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში შეჯამებულია ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის 100 ძირითადი პუნქტით („ძპ“) ცვლილების გავლენა „ჯგუფის“ კაპიტალზე:

ლარი '000	2018	2017
ფინანსური აქტივები	237,935	135,185
ფინანსური ვალდებულებები	(36,408)	(40,763)
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის პოზიცია	201,527	94,422
ბაზრის საპროცენტო განაკვეთის 100 ძპ-იანი მატება	1,713	802
ბაზრის საპროცენტო განაკვეთის 100 ძპ-იანი კლება	(1,713)	(802)

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი პროცენტის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის მომენტამდე უკუგების მიახლოებულ შეფასებას.

	2018			2017		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	დოლარი	ვალუტა	ლარი	დოლარი	ვალუტა
პროცენტის მატარებელი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	-	-	7	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	15	10	7	14	10	8
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	-	-	9	-	-
პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები						
ანაზრები ბანკებში	-	-	-	7	4	-
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	10	7	-	10	7	-
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	6	2	1	7	3	2
სუბორდინირებული სესხები	-	6	-	-	6	-

სავალუტო რისკი

„ჯგუფს“ გააჩნია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები. სავალუტო რისკი არის რისკი, ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო.

ცხრილში ნაჩვენებია უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ლარი '000	აშშ			სხვა	
	ლარი	დოლარი	ევრო	ვალუტები	სულ
31 დეკემბერი 2018					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	29,703	31,690	6,113	1,411	68,917
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	-	89,784	24,648	-	114,432
კლიენტებზე გაცემული სესხები	255,606	344,254	67,470	-	667,330
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	56,810	-	-	-	56,810
სხვა ფინანსური აქტივები	755	601	1,669	4	3,029
სულ აქტივები	342,874	466,329	99,900	1,415	910,518
ვალდებულებები					
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან და დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	54,391	17,618	21	-	72,030
კლიენტებისგან	220,934	362,744	98,350	1,238	683,266
სუბორდინირებული სესხები	-	46,115	-	-	46,115
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,560	5,370	750	13	11,693
სულ ვალდებულებები	280,885	431,847	99,121	1,251	813,104
წმინდა საბალანსო პოზიცია	61,989	34,482	779	164	97,414
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა	42,123	(42,123)	-	-	-
წმინდა პოზიცია	104,112	(7,641)	779	164	97,414

'000 ლარი	აშშ			სხვა	
	ლარი	დოლარი	ევრო	ვალუტა	სულ
31 დეკემბერი 2017 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	30,650	23,891	32,956	1,306	88,803
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	-	63,333	13,218	-	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები	221,499	313,109	25,334	-	559,942
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	53,333	-	-	-	53,333
სხვა ფინანსური აქტივები	578	437	1,413	-	2,428
სულ აქტივები	306,060	400,770	72,921	1,306	781,057
ვალდებულებები					
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან და დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	64,292	17,844	30	-	82,166
კლიენტებისგან	196,644	308,871	72,983	1,128	579,626
სუბორდინირებული სესხები	-	31,706	-	-	31,706
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,083	5,647	195	8	11,933
სულ ვალდებულებები	267,019	364,068	73,208	1,136	705,431
წმინდა საბალანსო პოზიცია	39,041	36,702	(287)	170	75,626
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა	32,878	(32,878)	-	-	-
წმინდა პოზიცია	71,919	3,824	(287)	170	75,626

ლარის (შესუსტება)/გამყარება (როგორც ქვემოთაა აღწერილი) დოლარის მიმართ 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ეს ანალიზი არის საშემოსავლო გადასახადის ეფექტის გათვალისწინებით და დაფუძნებულია უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებაზე, რასაც „ჯგუფი“ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მიიჩნევს მიზანშეწონილად. ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, განსაკუთრებით, საპროცენტო განაკვეთი, დარჩება უცვლელი.

ლარი '000	2018	2017
აშშ დოლარის 10%-იანი შესუსტება ლართან მიმართებაში	649	(325)
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(649)	325

წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსი:

ლარი	საშუალო განაკვეთი		გაცვლითი კურსი საანგარიშო	გაცვლითი კურსი საანგარიშო
	2018	2017	პერიოდის ბოლოს 31 დეკემბერი 2018	პერიოდის ბოლოს 31 დეკემბერი 2017
1 აშშ დოლარი	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922
1 ევრო	2.9913	2.8322	3.0701	3.1044

ფასთან დაკავშირებული სხვა რისკი

ფასთან დაკავშირებული სხვა რისკი არის რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილების გამო (გარდა საპროცენტო განაკვეთის ან სავალუტო რისკებისა), თუკი ეს ცვლილებები გამოწვეულია ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტის ან მისი გამოშვებისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით, ან სხვა ფაქტორებით, რომლებიც გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებულ ყველა მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტზე. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფი“ მნიშვნელოვნად არ არის დამოკიდებული ფასთან დაკავშირებულ სხვა რისკზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა მონიტორინგის სისტემა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირება, შესაძლებელია იყოს რისკების მართვის ეფექტური ინსტრუმენტი. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

24. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეებად სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: აქტივების ან ვალდებულებების ფასის პირდაპირი ან ირიბი მახასიათებლები (მაგ. ფასი ან ფასისგან მიღებული მონაცემები) რომლებიც არ განეკუთვნება პირველ დონეს.
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასება მთლიანობაში კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, როგორც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახლოს არის მათ საბალანსო ღირებულებებთან.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. თუმცა, გაურკვევლობის და შეფასების სუბიექტურობის გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნეს ინტერპრეტირებული, როგორც დაუყოვნებლივ რეალიზებადი აქტივის ან ვალდებულების გადაცემის ღირებულება.

25. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმის მიხედვით, თუ როდის უნდა მოხდეს ხელშეკრულების მიხედვით მათი ამოღება ან დაფარვა.

ლარი '000	2018			2017		
	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	68,917	-	68,917	88,803	-	88,803
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	114,432	-	114,432	76,551	-	76,551
კლიენტებზე გაცემული სესხები	196,841	470,489	667,330	241,945	317,997	559,942
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	23,256	33,554	56,810	33,221	20,112	53,333
სხვა ფინანსური აქტივები	2,809	220	3,029	2,221	207	2,428
სულ	406,255	504,263	910,518	442,741	338,316	781,057
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან და დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	42,421	29,609	72,030	50,905	31,261	82,166
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	609,920	73,346	683,266	522,889	56,737	579,626
სუბორდინირებული სესხები	1,415	44,700	46,115	1,375	30,331	31,706
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,693	-	11,693	11,933	-	11,933
სულ	665,449	147,655	813,104	587,102	118,329	705,431
წმინდა დამოკიდებულება	(259,194)	356,608	97,414	(144,361)	219,987	75,626

„ჯგუფის“ მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური ოდენობის აქტივების რეალიზაციაზე.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმდინარე ანგარიშებმა შეადგინა 201,620 ათასი ლარი (2017 წელს: 139,371 ათასი ლარი). „ჯგუფი“ ყოველთვიურად ატარებს კლიენტების მიმდინარე ანგარიშების ნაწილის სტაბილურობის ანალიზს წინა ორი წლის პერიოდისთვის. გასული 24 თვის განმავლობაში ყოველი თვის ბოლოს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთები არ ყოფილა 117,312 ათას ლარზე ნაკლები (2017 წელს: 141,208 ათასი ლარი)*. მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს იურიდიული პირების მიმდინარე ანგარიშები, რომლებიც, როგორც წესი, გრძელვადიანია. შესაბამისად, ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციის დასადგენად გონივრულია ამ თანხების ასახვა ერთ წელზე მეტი ვადით.

26. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ა) მაკონტროლებელი ურთიერთობები

„ჯგუფს“ არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე ან საბოლოო ან პირდაპირი მშობელი კომპანია. „ჯგუფის“ აქციონერთა სტრუქტურა მოცემულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პირველ განმარტებით შენიშვნაში.

ბ) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯებიდან წამყვანი ხელმძღვანელობის მთლიანი ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

'000 ლარი	2018	2017
ხელფასები და სხვა სარგებელი	2,454	2,499

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფმა“ გასცა 72 ათასი ლარის (2017 წელს: 75 ათასი ლარი) ოდენობის სესხები წამყვან ხელმძღვანელობაზე. სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და ატარებენ საშუალო საპროცენტო განაკვეთს 14%-ის ოდენობით. 2018 წელს წამყვან ხელმძღვანელობაზე გაცემულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო განაკვეთი შეადგენდა 7 ათას ლარს (2017 წელს: 10 ათასი ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წამყვან ხელმძღვანელობას განთავსებული ჰქონდა 742 ათასი ლარის ღირებულების ანგარიშები ბანკში (2017 წელს: 301 ათასი ლარი). მათი საშუალო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 2%-ს და მათი ვადიანობა გრძელდება საანგარიშგებო თარიღიდან 1 წლის მანძილზე. 2018 წლის განმავლობაში წამყვანი ხელმძღვანელობის ვადიან დეპოზიტებზე დარიცხულმა საპროცენტო ხარჯმა შეადგინა 11 ათასი ლარი (2017 წელს: 21 ათასი ლარი).

გ) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

'000 ლარი	ოპერაციის ღირებულება 2018	გადასახდელი ნაშთი 2018	ოპერაციის ღირებულება 2017	გადასახდელი ნაშთი 2017
სუბორდინირებული ვალი	14,137	36,141	-	20,742
მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი დეპოზიტები	(6,000)	6,601	-	12,601

დაკავშირებული მხარისგან აღებულ სუბორდინირებულ სესხს აქვს წლიური 4%-იანი საპროცენტო განაკვეთი, სუბორდინირებული სესხის დანარჩენი პირობები განხილულია მე-13 შენიშვნაში. 2018 წლის განმავლობაში 1,257 ათასი ლარის (2017 წელს: 905 ათასი ლარი) ოდენობით საპროცენტო ხარჯი დაერიცხა დაკავშირებული მხარისგან აღებულ სუბორდინირებულ სესხს. მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი დეპოზიტები ძირითადად არის პროცენტის გარეშე და მოთხოვნამდე. დაკავშირებული მხარეების ვადიან დეპოზიტებს დაერიცხა 7 ათასი ლარის ოდენობით საპროცენტო ხარჯი (2017 წელს: 50 ათასი ლარი).

27. კაპიტალის ადეკვატურობა

„ბანკი“ ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესისთვის თანდაყოლილი რისკების მართვის მიზნით. „ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობა სხვადასხვა საზომებით მოწმდება, მათ შორის სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით, რისი საშუალებითაც ის ზედამხედველობას უწევს ბანკებს.

„ბანკის“ კაპიტალის მართვის მთავარი მიზნებია (i) იმის უზრუნველყოფა, რომ ორგანიზაცია აკმაყოფილებს გარე მხარის, სებ-ის მიერ დაწესებულ მოთხოვნებს კაპიტალთან დაკავშირებით, (ii) იმის უზრუნველყოფა, რომ „ბანკს“ შეუძლია ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა, რისი მონიტორინგიც ყოველთვიურად ხორციელდება და რომლებიც შესაბამისი გათვლების საშუალებით შემდგომში განიხილება და ეგზავნება სებ-ს.

„ბანკი“ მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, „ბანკმა“ შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდის მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გამოუშვას აქციები. „ბანკის“ მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა გასულ წლის შემდეგ.

2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ბანკი“ აკმაყოფილებს კაპიტალთან დაკავშირებით ყველა გარედან დაკისრებულ მოთხოვნას.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის რეგულაციების მიხედვით (ბრძანება N100/04) 2017 წლის 18 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალის მოთხოვნის მინიმალური კოეფიციენტი იქნა გადახდილი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საერთო კაპიტალის პირველადი კაპიტალი (CET 1), პირველადი კაპიტალი (Tier 1) და სულ კაპიტალის კოეფიციენტები განსაზღვრულია შემდეგი ოდენობებით: 4.50%, 6.00% და 8.00%, შესაბამისად. კაპიტალის შენარჩუნების და ციკლის საწინააღმდეგო ბუფერები განსაზღვრულია 2.50% და 0%, შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერი 0.55%-ს ოდენობით (2017: 0.27%), საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი 4.18%-ს ოდენობით (2017: ნული) და წმინდა „GRAPE“ ბუფერი 14.4%-ოდენობით (2017: ნული). ყველა დანარჩენი პილარ 2-ს ბუფერები უნდა ყოფილიყო შენარჩუნებული 0%-ზე (2017: ნული). ყველა ბაზელ 3-ს მოთხოვნების შესაბამისად „ჯგუფს“ უნდა შეენარჩუნებინა მინიმალური სარეზერვო კაპიტალის კოეფიციენტი, საერთო კაპიტალის პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 29.63%, 10.09% და 12.63%, შესაბამისად (2017: 10.77%, 7.15% და 8.71% შესაბამისად). „ჯგუფი“ იყო შესაბამისობაში მოცემულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გამოთვლა სებ-ის სააღრიცხვო კანონების და ბაზელ 3-ს მითითებების ჩარჩოს მიხედვით 2017 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

‘000 ლარი	2018	2017
ძირითადი კაპიტალი*	104,602	86,419
დამატებითი კაპიტალი*	51,811	35,691
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	156,413	122,110
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	872,383	727,269
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნები	17.45%	13.14%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	17.93%	16.79%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნები	11.37%	10.48%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	11.99%	11.88%

*მოცემული ოდენობები არ არის აუდირებული

28. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში „ჯგუფის“ მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია, რაც ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების გაკეთების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს დამრღვევს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი.

ამ გარემოებამ შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

29. საანგარიშგებო თარიღის შემდეგი მოვლენები

2019 წლის მარტში, „ბანკმა“ DEG-სგან მიიღო სესხი 5,000 ათასი ევროს ოდენობით, შვიდწლიანი დაფარვის ვადითა და 6 თვიანი Euribor + - საპროცენტო განაკვეთით.